

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusi metų \$2.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 49

SOUTH BOSTON, MASS., GRUODŽIO (DECEMBER) 6, 1961

56-tieji Metai

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 10 Centų

Kinijos Klausimas Vėl Jungtinėse Tautose

Jungtinių Tautų Organizacija Svarsto Komunistinės Kinijos Išleidimą į Vietą Kinų Nacionalistų; Dalgumas Valstybių Linksta Kinų Komunistus Išleisti, Bet Dviejų Trečdalių Už Tai Nėra.

Amerikos diplomatai šias dienas daug dirba, telkia jėgas Jungtinių Tautų organizacijai už tai, kad kinų komunistai nebūtų priimti į tą organizaciją į vietą kinų nacionalistų, kurie dabar atstovauja toje organizacijoje visą Kiniją, nors jau 13 metų, kaip yra išvyti iš pačios Kinijos ir laikosi tik Taiwano saloje.

Amerikos vyriausybė tikisi, kad šiemet dar pavyks kinų komunistų į Jungtinių Tautų organizaciją neįleisti, bet to bus pasiektas tik pripažinus, kad klausimas gali būti išspręstas dviem trečdaliais balsų, o ne paprasta balsų dauguma.

Nemažai ir Vakarų valstybių linksta išleisti kinų komunistus į Jungtinių Tautų organizaciją todėl, kad kinų komunistai faktiškai valdo visą Kiniją, išskyrus tik Taiwan (Formozos) salą, o todėl būtų tik normališka, jei kinų komunistai ir atstovautų Kiniją toje organizacijoje.

Amerika yra priešinga kinų komunistų išleidimui todėl, kad turi sutarti su kinų nacionalistais Formozoj ir yra pasijadėjusi kinų nacionalistus remti, jei komunistai bandytų tą salą užkariauti. Pagal Amerikos vyriausybės manymą, kinų komunistų negalima priimti į JT organizaciją ir todėl, kad kinų komunistai vedė karą prieš Jungtinių Tautų organizaciją Korėjoje ir tuo įrodė, kad komunistinė Kinija nėra "taiki valstybė," kaip to reikalauja JT čarteris, pagal kurį tik taikios valstybės gali būti priimtos į tą organizaciją.

Kai kurios Vakarų valstybės mano, kad dabar, kada tarp rusų ir kinų iškilo aiškūs nemaži nesupratimai, būtų pats laikas kinų komunistus išleisti į JT organizaciją ir toje organizacijoje bandyti rusus ir kinus dar labiau sukurinti.

Dviejų trečdalių balsų JT seime už kinų komunistų išleidimą, bent šiais metais, nebus, bet po metų ar kitų kinų komunistų klausimas gali būti išspręstas ir komunistams prielankiu būdu.

Amerikos akys betgi daugiau sveria tas, kad ji turi su kinų nacionalistais karinę sutartį ir yra įsipareigojusi Formozos salą ginti nuo komunistų pasikėsinimų, o jei kinų nacionalistai bus išmesti iš Jung. Tautų organizacijos, tada sutartis su nacionaline Kinija nebeturės tokios svarbos ir užsienyje daug kas tvirtins, kad gnyimas Formozos salos nėra pateisinamas, nes

visos Kinijos vyriausybė teisėtai nori tą salą prijungti prie viso krašto.

Kinijos klausimas JT organizacijoje yra nemaža painiava ir tuo klausimu nuomonės tarp Amerikos ir kai kurių jos sąjungininkių gana griežtai skiriasi.

Kinų Pramonės Gamyba Sumažėjo

Komunistų Kinijos pramonės gamyba šiais metais yra daug mažesnė, negu pernai. Priežastis esanti ta, kad visame krašte jaučiamas didelis maisto trūkumas. Jau treči metai Kinija turi blogus derlius dėl sausur, potvynių ir dėl komunistų nesikaitymo su Kinijos valstiečiais. Komunistai visus valstiečius suvarė į "komunas," kuriose valstiečiai buvo laikomi lyg kokie darbo gyvuliai. Prieš tokį žmonių gyvenimo sukarzinimą valstiečiai protestavo mažiau dirbdami savo kankintojams komunistams.

Duonos trūkumas atsiliepi ir miestų pramonėje, gamyba mažėja. Kalbama, kad kinų komunistai bandysią gauti maisto iš Amerikos, bet kol kas tai dar yra tik kalbos. Jie jau pirkto nemažai kviečių Kanadoje, Australijoje ir kitur, bet dideliu būdu pašalinti reikia milžiniškų maisto išteklių.

Generolas Walker Dirbsis Vienas

Generolas Edwin A. Walker, paštraukęs iš armijos dėl politinio aktyvumo, sako, kad jis nesidės nė prie vienos iš dešiniųjų politinių grupių, kurios dabar dygsta visame krašte ir imasi "kraštą gelbėti" nuo tariamai gresiančios "bolševizacijos." Generolas Walker sako, kad jis tės politinę kovą, bet nesidės nė prie vienos iš politinių organizacijų, bet dirbs vienas ir tikisi, kad kraštas jį parems jo kovoje prieš kraštui gresiantį komunizmo pavojų...

KARDIN. MINDSZENTY BUS IŠLEISTAS?

Derybos tarp komunistinės Vengrijos ir Amerikos pradedamos dėl kardinolo Mindszenty išleidimo išvažiuoti iš Vengrijos į užsienį. Nuo 1956 metų kardinolas gyvena Budapešte Amerikos ambasadoje, kur jis gauna prieglaudą nuo rusų ir vengrų komunistų keršto.

CHRUŠCIOVAS PRIIMA SUOMIJOS PREZIDENTĄ KEKKONEN

Novosibirsko mieste Sovietijos diktatorius Chruščiovas priėmė Suomijos prezidentą Urho Kekkonen. Rusai reikalavo "arti s" su Suomijos vadais "dėl bendro pavojaus" iš vokiečių, danų ir norvegų pusės. Tas "pavojus" yra rusų išgaivotas, bet suomiai nudooda, kad rusai tikrai yra susirūpinę pavojumi ir tik prašė "pasitarimus" atidėti po Suomijos rinkimų ir tikisi, kad rusai apie juos "užmirš."

Ginčas Dėl Klausimo Dominikonuos Kova Ką Daryti su Kuba? Dėl Naujo Režimo

Amerikos valstybės, susijungusios į Amerikos Valstybių Organizaciją, dar nėra vieningos dėl bendros politikos santykiuose su Castro Kuba.

Kolumbijos vyriausybė pasiūlė, kad sausio 10 d. susirinktų visų Amerikos valstybių atstovai ir išlaistų Kolumbijos skundo prieš Kubos revoliucinę vyriausybę. Bet dalis Amerikos valstybių nenori to klausimo aiškintis ir nenorėtų, kad būtų kalbama apie kokias nors sankcijas prieš Kubą. Tos valstybės mano, kad svarstymas kokių nors apsaugos priemonių prieš Castro vyriausybės propagandą sukelia į kojas Castro šalininkus, kurių yra daugiau ar mažiau visose Pietų ir Centralinės Amerikos valstybėse. Todėl tokios valstybės geriau linksta Kubos klausimo iš viso neliesti, bent jau šiuo tarpu.

Betgi laukiamas, kad 13 valstybių balsuos už AVO vadovybės susirinkimą ir už aptarimą Kubos klausimo.

LICTAS PYKSTA

Jaunas 19 mėnesių liūtas Detroito rodo savo nepasitenkinimą sargais, kurie jo neleidžia su tigras ir cirko sceną. Liūtas "pyktis" perduodamas per radiją klausytojams...

Jungtin. Tautose Vėl Kariaus Katangoje?

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thant įspėjo Katangos provincijos Konge vyriausybę, kad JT organizacija neverss ir ginčą pavaroti, kad sulaukėtų Katangos kareivių savivaldymus ir užpildinėjimus prieš JT organizacijos karius ir pareigūnus. Du aukšti JT pareigūnai praeitą savaitę buvo primusti Katangos kareivių, o iš viso jau 11 JT karių ir pareigūnų yra "dingę" Katangoje. Spėjama, kad jie laikomi kur nors Katangoje kaip belaisviai.

Po Žeme Bandyta Atomine Bomba

Atominės energijos komisija praneša, kad Nevadoje išsprogdinta maža atominė bomba po žeme.

Tai jau penkta bomba išsprogdinta po žeme po to, kai rusai nutraukė susitarimą dėl atominių ginklų bandymų sulaukymo.

Rusai, kai užbaigė seriją savo atominių bombų, iš viso nemažiau kaip 31, vėl siūlė "susilaikyti" nuo atominių bandymų, bet toks jų veidmainiškas siūlymas susilaukė tik paniekos.

Jei kada priešs prie susitarimo atominius bandymus uždrausti ir tą draudimą kontroliuoti, tada Vakarų valstybės sutiks sulaukyti visokius atominius bandymus.

Amerikos vyriausybė pareiškė, kad požeminiai bandymai neužtersia oro ir todėl nėra pavojingi, o jeigu Amerikos saugumas reikalaus, tada Amerika darys bandymus ir ore, jei nebus susitarta bandymus uždrausti.

SENA PASLAPTIS

Prieš 24 metus dingio Pacificke Amerikos lakūnė Amelia Ehrhard ir jos navigatorius Fred Noonan. Jų paveikslai čia matyti. Apie jų pėdsakus vis pasirodo žinių, bet kol kas nieko tikra nežinoma.

Kubos Vyriausybės Vadas Sakosi Esąs Komunistas

Kubos Vyriausybės Vadas Fidel Castro Viešai Skelbia, Kad Jis Yra "Marksistas-Leninistas Iki Mirties" Ir Tuo Būdu Pasirodė Tikroje Šviesoje; Visi Tvirtinimai, Kad Jis Nekomunistas, Buvo Melas.

'Izviestija' Atsakė Prez. J. F. Kennedy

Pereitą savaitę minėjome, kad prezidentas Kennedy davė pasikalbėjimą sovietų laikraščio "Izviestija" redaktoriui Adžubiejui, kuris yra ir Chruščiovo žentas. Pasikalbėjimas buvo išspausdintas "Izviestija" dienraštyje ir tuoj po kelių dienų tas pats laikraštis išėjo atsakymą prezidentui.

Prezidentas Kennedy minėjo, kad Berlyno krizę galima išspręsti internacionalizuojančią kelią iš Vakarų Vokietijos į Berlyną, bet tą pasiūlymą "Izviestija" griežtai atmėt. Tą pasiūlymą pikta atmetė ir rusų kvišlingas rytinėj Vokietijojej Ulbrichtas.

Dėl kitų prezidento pasiūlymų "Izviestija" pasisako mandagiai, bet, žinoma, prezidento užsiminimui dėl demokratiškos tvarkos naudingumo "širdingai" nepriitaria.

Beždžionė 2 Kartą Apkeliavo Žemę

Pereitą savaitę Amerikos mokslininkai paleido į aukštį raketą su viena beždžione. Raketa turėjo tris kartus apsukti žemę ir grįžti atgal į žemę, bet po dviejų žemės apkeliavimų ji buvo nuleista žemyn. Beždžionė š raketos buvo išgelbėta ir jos sveikata tikrinama.

Mokslininkai raketą nuleido po dviejų žemės apibėgimų dėl kai kurių techninių priežasčių. Dabar dar nėra žinoma, ar dar šiais metais bus leidžiamas žmogus skristi aplink žemę. Tas pareis nuo to, kokios rūšies buvo ta techniška kliūtis, dėl kurios raketos bėgimas aplink žemę buvo nutrauktas po dviejų apibėgimų aplink žemę. Astronautas, kuris keliaus aplink žemę, jau yra paskirtas.

Republikonų Partija Linksta į Dešinę

Republikonų partijos suvažiavime Kalifornijoje, kuriame buvo aptariami tos valstijos rinkiminiai klausimai ir bendrieji politiniai klausimai, aiškiai pasireiškė didelis pakrypimas į dešinę ir kandidatas į gubernatorių Kalifornijoje R. Nixon turėjo pripažinti, jog partija turi turėti vietos savo eilėse ir toli į dešinę eitantiems žmonėms ir liberalams.

Kubos vyriausybės vadas Fidel Castro guodžio 2 d. kalbėjo penkias valandas per televiziją ir radiją ir ta proga prisipažino, kad jis esąs "marksistas-leninistas" ir aiškino, kad pasaulis eina į komunizmą ir Kuba jo vada žygiuoja į komunizmą. Tai pirmas Kubos vado toks prisipažinimas ir tas žymiai palengvins kovą su juo ne tik Kubos viduje, bet ir Amerikos vyriausybėje.

Fidel Castro dar prisipažino, kad jis esąs priešingas "asmenybės kultui," kitaip sakant pasisakė esąs komunistas chruščiovinio plauko, o ne Kinijos ar Albanijos tipo.

Iki šiol Kubos vadas pakartotinai tvirtino, kad jis nesąs komunistas. Tą jis sakė daug kartų vis pabrėždamas, kad tikrai Kubos priešai vadina jį komunistu. To kiais savo tvirtinimais F. Castro nemažai ir nekomunistų buvo įtikinęs, kad jis nėra Maskvos beždžionė ir veda Kubos revoliuciją kitokiu keliu, neguėjo bolševikiška revoliucija Rusijoje.

Kubos diktatūros aiškus pasisakymas už komunistinę santvarką kaip ji praktikuojama Sovietų Sąjungoje, padarytas nežinia kokiais sumetimais. Castro vyriausybės pozicijos Amerikos valstybių tarpe tas nesustiprins, bet, matyti, Kubos vadai mano, kad tuo būdu jie užsitarnaus didesnės paramos iš Sovietų Sąjungos, kas jiems gali palengvinti grumtynes su visokiais ūkiškais sunkumais.

BOSTONO POLICIJA VAIDINO TELEVIZIJOS

Dešimtis Bostono policininkų pasirodė esą televizijos aktoriai prieš savo norą. Jie ir viena "raktų" krautuvėlė ir dirbtuvėlė šiomis dienomis buvo rodomi visame krašte (išskyrus Bostoną ir apylinkes) ir visi galėjo stebėti, kaip Bostono policininkai ejo pas "bukius" gal laimės išmėginti su arkliukais, o gal ir gauti užmokestį už mokėjimą tylėti...

Taip ar kitaip, Bostono geram vardui tie policininkai nepasitarnavo ir už savo darbelius turės aiškintis, o gal ir kitokių nemalonumų paragauti.

Policininkai ir kiti gembleriai Bostone buvo fotografuojami iš vieno lango prieš lažybinių centrą ir pasakui, kai federaliniai agentai tą gemblių lizdą atvyko kratyti, tada televizijos fotografai ir tą federalinės policijos žygį nufilmavo.

Idėjų sėjimas

Prezidentas Kennedy pereitą savaitę turėjo pasimatymą su sovietiško diktatoriaus žentu ir Maskvos "Izvestija" redaktoriu Adžubieju. Sako tai buvęs interview, nors tikrumoje tai buvo debatai, kiek primenantieji R. Nixon'o "virtuvės debatus" Maskvoje su Adžubiejaus uošviu Chruščiovu. Adžubiejus nesitenkino davęs klausimus, bet polemizavo ir kritikavo prezidento pasisakymus ir, kaip ta garsioji moterėlė, stengėsi pasakyti paskutinį žodį. Vienpartinės spaudos žmogui iš totalitarinės diktatūros krašto, kur tik viena nuomonė spaudoje tėra atstovaujama, bandymas polemizuoti su prezidentu ir kritikuoti jo žodžius yra suprantama. O prezidentas Kennedy leidosi į tokius debatus turėdamas vieną tikslą—pasėti rusų galvose šiek tiek kritiškų idėjų, iš kurių gal kada išdygs, išaugs ir pribręš demokratiškos idėjos valstybės tvarkyme.

Prezidentas užsiminė, kad Amerika labai gerbia demokratiją valstybių tvarkymą ir priminė, kad rusai, nežiūrint pasizadėjimo Jaltaje, nedavė Europos rytų tautoms progos laisvai pasirinkti, kokios santvarkos jos nori ir kad tos tautos dabar jokio pasirinkimo neturi—jos valdomos diktatoriškai, o jų valios niekas nę neklausia, tik pritarimo reikalauja. Taip yra dabar ir Kuboje...

Chruščiovas jau prieš kelis metus pasakojo prancūzų socialistų delegacijai, kaip komunistų partijos valdančioji viršūnėlė, prezidiume, Berija buvo nušautas ir jau lavonui atšalus buvo suuoštas "teismas," kuris lavoną "nuteisė" sušaudyti. Dabar Chruščiovas tą istoriją pakartojo komunistų patikimų vadų vaizėse ir sakė, kad jis atidengia "istoriją." Berija, vienas iš kolektyvinės vadovybės vadų, buvo nušautas aukščiausių vadų posėdyje. Kai Chruščiovas tuo giriąsi, jis visam pasauliui atidengia, kad Sovietija, po 44 metų "leninizmo" vis dar tvarkosi pagal laukinių vilkų "konstituciją"—kuris iš vadeivų sugeba kitus pagauti už gerklės, tas yra "genijus," giliausias marksizmo-leninizmo žinovas ir jo žodis yra viską nusveriantis. Į taip valdomą kraštą prezidentas Kennedy metė mintį, kad demokratinis, laisvas tautos apsisprendimas yra labai brangus dalykas. Prezidentas Rusijos pavyzdžio neminėjo, bet galvojančiai rusai ir patys supras, kad kalbama apie jų kraštą, kur pasišovę valdyti žmonės smurtu veda kraštą į "laimingą" ateitį, o jei kas nenori eiti ar netiki į tokią ateitį, tiems valdantieji bizūnu ir kalėjimu kala į makuos savo išganingą "mokslą."

Sovietų Sąjungos laukinių vilkų konstitucija kiekvienam Sovietijos gyventojui yra gerai žinoma. Valdantieji diktatoriai tame krašte nesugeba valdyti ko nors nepuldam, neuidami, nesundydami visų šunų ant kokios nors "antipartinės" ar "berijinės" arba "liaudies priešų" opozicijos. Toks gerklų krantymasis per 44 metus turėtų galvojančius rusus nuteikti palankiai demokratiškam tvarkymuisi, kur žmogus nėra matuojamas valdiška mie-ra ir pagal tą vertinamas, bet gali pats galvoti ir be "genijų" pasirinkti sau dievus, kokius jis nori arba ir nenori garbinti.

Prezidentas priminė rusams, kad tik taika gali ir jiems užtikrinti geresnį gyvenimą, kurio rusai yra išsiilę, nes ant kupros jiems užsikorė diktatoriai apie žmonių gerbūvį užmiršta rūpintis, kai juos dilgina imperialistinio niezo pagundos ir noras pasaulį atvesti į rusiškojo bolševizmo tikėjimą.

Ta proga prezidentas Kennedy pasakė rusams, kad jų vyriausybės užgaidos ir reikalavimai Berlyne didina karo pavojų, nors tos rūšies nesupratimai norint galima išspręsti nemosikuojant atominėmis bombomis.

Jei yra "krizė" ir "įtempimas"—kalta Sovietijos diktatoriai. Tokia tiesą prezidentas pasakė naujojo vilkų gaujos genijaus žentui, o kokios tų žodžių pasėkos bus rusų galvose, tą tik ateitis parodys. Sėkla mesta, ji gali pataikyti į gerą dirvą, todėl ir bandymas gal nenuėis niekais.

APŽVALGA

NIKITA CHRUŠČIOVAS IR STALINAS

Stalinas nuvainikuotas ir gerokai apspiaudytas. Bet klaidinga būtų manyti, kad pasmerkdami "asmenybės kultą" Sovietų Sąjungos komunistai visai atsiribojo nuo Stalino kruvinųjų darbų. Taip nėra. Stalinas komunistų smerkiamas už jo kai kuriuos darbus, padarytus tik po 1934 metų. Ankstesnieji Stalino darbai, jo pravesta žiuri kolektyvizacija ir jo dirbtinai sukeltas badas Ukrainoje, nuo kurio žuvo milijonai žmonių, neįskaitoma į Stalino prasižengimų skaičių. Tik kai Stalino politinė policija paskerdė Kirovą ir po to Sta-

linas įsakė skersti komunistus, kurie nebuvo jam ištikimi ar galėjo būti jam neištikimi, tik nuo to laiko Stalinas pasidarė nevisai geras. Taip bent aiškina dabartinis Stalino įpėdinis N. Chruščiovas.

Perduog smerkti Stalną Chruščiovas vargu ir gali, nes pats Chruščiovas yra stalinizmo auklėtinis ir patsai buvo vienas iš žiauriausių Stalino skerdikų. Apie Nikitos Chruščiovo pasižymėjimus stalininėse skerdynėse rašo "Socialističeskij Vjestnik," rusų socialdemokratų organas vėliausioje laidoje (lapkričio mėn.)

Chruščiovo karjera prasi-dėjo su Stalino kruvinuoju

teroru. Pirmą Maskvoje, o paskui Ukrainoje Chruščiovas garsiai ir net isteriškai šūkavo apie liaudies priešų naikinimą ir rodė tokį begailęstingą kraujo troškimą, kad jam tikrai priklausio "šlovinga" vieta šalia bu-delio Stalino. Iki 1938 m. sa-sio mėn. Chruščiovas buvo Maskvos srities kompartijos pirmuoju sekretoriu ir kai-ėjo garsiosios bolševikų va-dų bylos, Chruščiovas dary-davo pranešimus partijos narių susirinkimuose ir ant teisiųjų bolševikų vadų liedavo pamazgas kibirais. Štai vienas pavyzdys kaip Chruščiovas niekino Gama-rniką, žymų generolą ir seną komunistą, kurs prieš Tu-chačevskio, Uborevičiaus, Jakirio ir kitų generolų "tei-smą" nusižudė. Chruščiovas Gamarniką vadino "trockis-tiniu pardaviku, tėvynės iš-daviku," liaudies priešu," kuris "šlykščiai užsimaska-vęs vedė savo ardomąjį dar-bą" ir grasino visiems to-kiems, kaip Gamarnikas, Ja-kiiris, Tuchačevskis ir kt., kad:

"Bet tegu žino priešai, kaip giliai jie besėdėtų savo urvuose, kad mes juos išaiškinsime ir sunaikinsime, sutrinsime prie-šus visus iki paskutinio į dul-kes ir paleisime jas pavėjui, kad ir pėdsako neliktų iš tų pra-keiktų socialistinės tėvynės pardavikų ir išdavikų." ("Prav-da" 1937 m. birželio 6 d.)

Sekamą dieną savo ata-skaitiniame pranešime tas pats Chruščiovas dar labiau daužėsi ir rėkavo, kad, gir-di:

"Mūsų partija be gailėsčio sudaužys pardavikų ir išdavikų bandą, nutrins nuo žemės pa-viršiaus visą trockistinę ir de-šiniųjų dvėselinę." ("Pravda" 1937 m. birželio 7 d.)

1938 m. pradžioje Chru-ščiovas paskiriamas Ukrai-nos komunistų partijos pir-muoju sekretoriu, kas tuo metu reiškė ir pirmuoju ko-munistų skerdiku. Tų pačių metų vasarą Ukrainos ko-munistų partijos žurnalas "Bilšovik" išduoda Chru-ščiovui tokią atestaciją dėl jo budeliškų nuopelnų. Jis rašo:

"Begailestingas naikinimas liaudies priešų—trockistų, bu-charininkų, buržuazinių nacio-nalistų ir visos tos šnipiškos biaurybės—prasidėjo tikslai po to, kai Visasąjunginės Komuni-stų partijos centro komitetas pasiuntė į Ukrainą vadovauti Ukrainos Komunistų Partijos centro komitetui nepalauiamą bolševiką ir stalinietį Nikitą Sergejevičių Chruščiovą. ("Bilšovik Ukrainy" 1938 m. liepos mėn.)

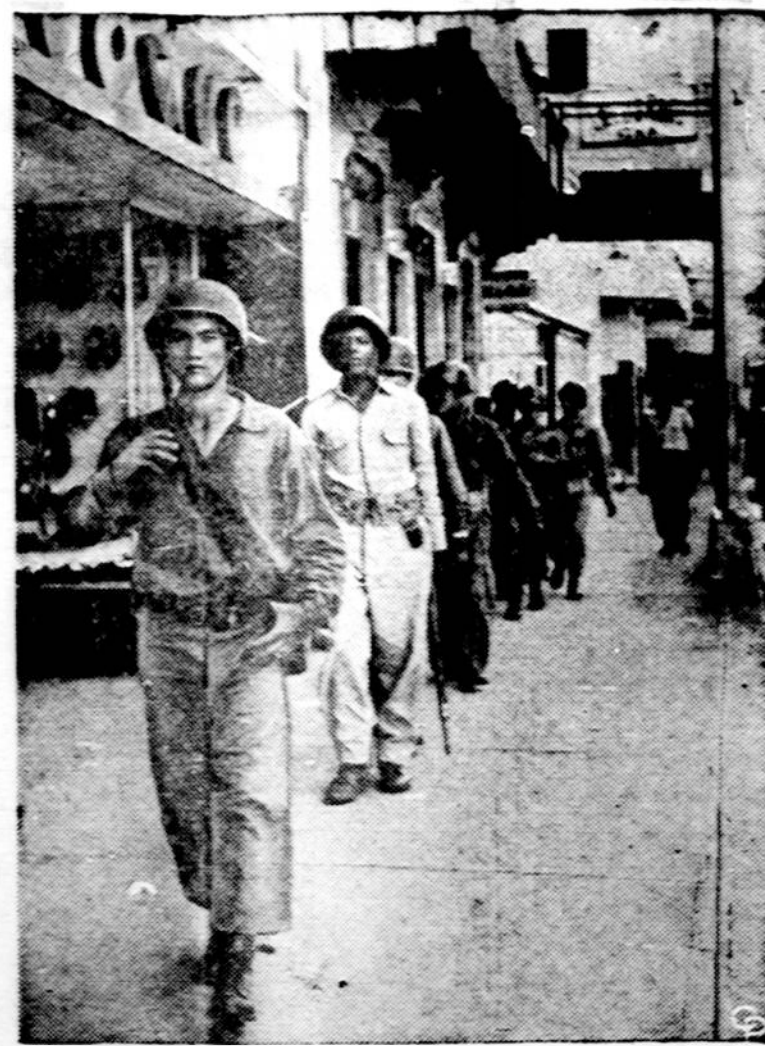
Apie Chruščiovo skerd-iškius nuopelnus kalba ir Stalino vardo "obkomo" pirmas sekretorius Ščerba-kovas. Jis rašo:

"Aš pasirašau po draugų nuomone, kad tikrasis, begaile-singas liaudies priešų sunaikini-mas Ukrainoje prasidėjo tik po to, kai Visasąjunginės Komuni-stų Partijos centro komitetas pasiuntė draugą Nikitą Serge-jevičių Chruščovą vadovauti Ukrainos bolševikams.

"Dabar Ukrainos liaudis ga-li būti tikra, kad sunaikinimas lenkiškų ir vokiškų fašistų a-gečių bus davestas iki galo, kad liaudies priešai visi iki vieno bus sunaikinti." ("Visti" 1938 m. birželio mėn. 17 d.)

Tokių kruvinių pasisaky-mų apie Chruščiovą ir pa-ties Chruščiovo yra devy-nios galybės ir jos aiškiai rodo, kad Chruščiovas sa-

DOMINIKONŲ RESPUBLIKOJ NERAMU

Dominikonų respublikos sostinėje Santo Domingo žmonės nerimsta, reikalauja šluoti lauk visus Trujillo 31 metų diktatūros likučius. Kariuomenė ten eina po-liejios pareigas ir tik kariuomenė ir begali krašte pa-laikyti tvarką. Čia matyti kareivių būrys gatvėje, ku-ris daboja, kad uždraustomis valandomis niekas ne-vaikščiotų gatvėmis. Neramumai Dominikonuose dar-tesiasi ir iš ten galima laukti visokių naujienų ir net staigmenų. Kraštas gyvena revoliucinį karštį.

Laisvė nedaloma

Vid. ir Rytų Europos So-cialistų Unijos Konferenci-ja Romoje 1961 m. spalio 20-21 d.d., be kitų, priėmė šitokią rezoliuciją:

Rytų Europa ir Azijos bei Afrikos tautos

Laisvė yra nedaloma, ir dėl jos turi būti kovojama visur, kur jai yra pavojus arba ji yra varžoma. Ar ko-va yra vedama laisvei pa-siekti, ar atstatyti, ar apsau-goti, ji kyla iš tų pačių aspi-racijų. Todėl tarp tų, kurie siekia panaikinti koloniali-nę prispaudą Afrikoje, už-tikrinti naują Azijos-Afri-kos valstybių nepriklausomybę ir atstatyti laisvę Rytų Europoje, yra būtinas stipriausias solidarumas.

Pastarųjų laikų patyri-mas rodo, kad prispauda, betkur ir betkurioje formoje ji būtų, reiškia pavojų vi-sam pasauliui. Laisvė vieno-je pasaulio dalyje negali bū-ti laimėta, nusileidžiant jos panaikinimui kitoje dalyje; Angolos laisvė nebus pa-greitinta, jeigu bus sutikta su prispauda Vengrijoje, ar su Sov. Sąjungos Pabal-tijo valstybių aneksija.

Rytų ir Vid. Europos So-cialistų Unija sveikina bu-vusias kolonijas Azijoje ir Afrikoje, gavusias nepri-klausomybę, ir skaito, kad tai yra labai padrasinantis mūsų laikų įvykis, aštriai kontrastiškas su Sov. Są-jungos neo-kolonializmu, pavergusių buvusias Rytų Europos nepriklausomas valstybes;

smerkia Sovietų valdovų veidmainystę, kurie dedasi esą kovotojai dėl Afrikos ir Azijos tautų laisvės, patys laikydami pavergę Rytų Eu-ropą, išnaudodami ją eko-nomiškai, rusifikuodami, ir

vo karjerą padarę žengda-mas per komunistų lavonų krūvas. Toks yra naujausias Sovietijos genijus vadas, kuris kratosi stalinizmo pats iki ausų būdamas staliniz-m išsimurzinęs.

prievarta, prieš tautų valią, įvedė ten Sovietų diktatū-rinę santvarką;

protestuoja prieš naudo-jimą piktam santykių su Azijos ir Afrikos tautomis, Sovietų jėgos politikos ir imperialistinių siekimų tiks-lais;

tiki, kad Rytų Europos, kaip ir naujos Afrikos bei Azijos valstybės, ne tik sie-kia tų pačių laisvės ir lyg-ybės principų, bet taip pat gyvybiniai suinteresuotos remti:

a) Jungtines Tautas, ku-rios būtų pajėgios ginti ma-žas tautas prieš didžiųjų valstybių dominavimą ir padėti svetimų įsikišimų bei agresijų aukoms;

b) tarptautinį ūkio plana-vimą bei bendradarbiavimą, apsaugojant mažas valsty-bes nuo išnaudojimo;

c) padaryti galą ginkla-vimosi varžyboms, už nusi-ti ginklavimą su veiksminga kontrole.

Rytų ir Vid. Europos So-cialistų Unija solidarizuoja su socialistų partijomis ir socializmo pionieriais Azi-joje ir Afrikoje. Kaip Rytų Europos, taip ir Azijos bei Afrikos socialistų pareiga—patiekti savo tautoms Socia-listų programą, kuri derintų ekonominį planavimą su laisve.

Patyrimai Rytų Europoje rodo pasauliui, kad socializ-mas negali būti pasiektas be demokratinės santvarkos; industrializacija, ekonomi-nis planavimas ir nacionali-zavimas gali tik demokrati-nėje santvarkoje realizuoti socializmo tikslus. Laisvės panaikinimas po priedanga socializmo veda į tyroniją, bet jokiū būdu ne į bendro-menę, kurią verta būtų va-dinti socialistine.

MŪSŲ ATSTOVO ANGLI- JOJE NAUJAS ADRESAS

J. Venskunas
1 Stewart Street,
Mossend, Bellhill
Lanarkshire, Scotland.

Kas savaitė

185 milijonai amerikiečių

Pereitą savaitę prekybos depratamentas paskelbė, kad Amerikos gyventojų skaičius jau pasiekė 185 mi-lionų, arba nūo pernykščio gyventojų surašinėjimo ba-landžio 1 d. gyventojų skai-čius iki dabartinio laiko pa-augo virš penkių milijonų.

Nuo prezidento Kennedy išrinkimo 1960 metais lap-kričio mėnesį iki dabartinio laiko Amerkos gyventojų skaičius padidėjo 3 milio-nais.

Gyventojų skaičiaus au-gimas kituose, ypač taip va-dinamuose ūkiškai atsiliku-siuose kraštuose, vyksta dar sparčiau ir kai kur žmonių daugėjimas yra skurdo pa-grindinė priežastis.

Amerikoje gyventojų dau-gėjimas nėra ūkiška pro-blema. Maisto ir pramonės išdirbinių čia niekam nepri-truks, bet gyventojų ir ypač dirbančiųjų daugėjimas ke-lia prieš visą kraštą klau-simą, kaip skatinti ūkio kili-mą, kad visiems norintiems ir galintiems dirbti būtų pa-rūpinta užtenkamai darbo. To klausimo Amerika dar nėra išsprendusi.

"Leninistas iki galo"

Kubos diktatoriaus Fidel Castro vienoje kalboje pasi-sakė, kad jis esąs "marksis-tas-leninistas" ir būsiąs to-kiu iki mirties. Kuba bus komunistinė valstybė, be demokratiškų rinkimų ir be demokratinio laisvės. Ją valdys Castro priešakyje "Suvienytos Kubos Socia-listinės Revoliucijos Partijos." Castro dar pasigyrė, kaip tai dabar daro dau-gumos komunistinių partijų vadai, kad jis esąs priešin-gas "asmenybės kultui," va-dinasi, išpažįsta leninizmą, kaip jį aiškina Chruščio-vas ir Maskva, o ne Pekinas ir Albanija.

Esant viršūnėi lengva pa-sakyti, kad būsiu "marksis-tu-leninistu iki mirties," bet Kubos darbininkams ir val-stiečiam, nekaltant jau apie inteligentią ir viduriniųjų sluoksnių žmones, Castro pasirinktas bolševikiškos diktatūros kelias į ilgą sau-valės kelią, gali atrodyti kiek kitaip. Tik balso jiems Castro žada neduoti savo nuomonei pareikšti.

O jei Kubos žmonės pa-norės, kad ir jų balsas būtų išklausytas, jie turės nesitenkinti klausimu per tele-viziją ir radiją, ką Casro mano, bet turės ieškoti vė-d savo "išganytojiui" paro-dyti, kad ir jie gali turėti savo nuomonę ir ją net pa-reikšti.

Kongo painiava

Su dideliu triukšmu iš JT Kongo "gelbėtojų" tarpo pasitraukė Airijos diploma-tas ir Katangos srities JT karo pajėgų viršininkas O' Brien. Jis sako, kad nebega-lėjęs savo pareigų eiti, nes Anglija ir Prancūzija dari-sios ir jį kažkokį spaudimą. Kaip prancūzai ir ypatingai angliai jį "spaudė," aiurių di-plomatat plačiau nepasako-ja, bet ir be sakymo galima įsivaizdinti, kad anglai ir prancūzai Afrikoje nenori Gizengų ir kitokių Maskvos remiamų politikierių šeimi-ninkavimo.

Kongo respublikoj vaka-rų ir rytų valstybės vis dar žvejoja drumstame vande-nyje ir žvejos, kol viena ar kita pusė ims viršų, arba kol Kongo respublika su-skils į dvi ar tris dalis.

Kol kas JT organizacija dar nepradėjo karo prieš Katangos "separatistus," ir dar nieko nepadare, kad Kongo kariai, išskerdusieji 13 italų beginklių lakūnų, būtų nubauti. Atrodo, kad tvarkos darytojai nesijaučia labai saugūs...

O juk jau antri metai, kaip tarptautinė armija su-sirinko Kongo džunglėse ir rengėsi parodyti, ką ji gali. Kol kas nieko ypatingo ne-parodė.

A. Stevenson'as kaltina

Amerikos atstovas JT or-ganizacijoje įteikė tos orga-nizacijos vadovybei platų kaltinimą prieš rusų koloni-alizmą Rytų ir Centro Euro-poje. Amerikos atstovas pa-tiekė daug medžiagos ir ra-gina tas valstybes, kurios taip garsiai protestuoja dėl Vakarų kolonializmo liku-čių Afrikoje, pagalvoti apie naują rusišką kolonializmą, kuris pavergė visą eilę tautų ir kartu drįsta dėtis "koloni-alizmo" priešininku. Tą ru-sų veidmainybę daugelis Afrikos ir Azijos tautų ne-nori suprasti, nes jų visas dėmesys yra kreipiamas į Europos valstybių dar užsi-likusias kolonijas.

Kanados vyriausybės va-das J. Diefenbaker neseniai žadėjo, kad Kanada bandys JT seime iškelti rusų koloni-alizmo siautėjimą Europoje, bet pirmą teiraisis pritari-mo JT narių tarpe. Kaip seksis Kanadai verbuoti ša-lininkus tam klausimui ap-tarti ir rusų kolonializmui pasmerkti, galėsime spręsti tik kitais metais.

Dominikonų krašte

31 metus Dominikonų re-spublikoje viešpatavo žiauri, grobuoniška Trujillo dik-tatūra. Diktatorius ir jo rė-mėjai be gailėsčio naikino opozicijos žmones ir niekas dar nesuskaitė, kiek aukų pareikalavo kruvinas Tru-jillo šeimos ir su jais susi-dėjusių karininkų viešpata-vimas.

Nušovus diktatorių š. m. gegužės gale, Dominikonų respublikoj opozicija pradė-jo kilti iš nebuties, vėliau iš užsienio pradėjo grįžti se-niau pabėgę opozicijos žmo-nės ir dabar tame užguitame krašte opozicijos paskelb-tas streikas jau apima visą gyvenimą.

Bet grįžimas į demokra-tiją po 31 metų kruvinos ir negailestingos diktatūros nėra ir negali būti lengvas. Reikia juk apsisvalyti nuo diktatūros palikimo. Reikia kaip nors išlyginti padary-tas skriaudas, reikia atimti Trujillo šeimos ir pakalikų suvogtą turtą. Kaip visą tą padaryti be reformų vyriaus-ybės ir be neišvengiamo griežtumo. Už tokią vyriaus-ybę Dominikonų žmonės dabar ir kovoja. Reikia ma-nyti, kad jų kova bus sėk-minga ir nesvarios diktatū-ros palikimas bus iš pagrin-dų išluotas.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPĖIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Laisvės kova - visų reikalas

Iš Vliko prezidento primininko dr. A. Trimako pranešimo Vliko suvažiavimui lapkričio 25 d.

Apžvelgęs šių dienų įtemptą politinę padėtį, dr. A. Trimakas tęsė:

"Politikoje nieko nėra pastovaus. Visa keičiasi laiko tekmeje, pastovus vien žmonių troškimas siekti laimės, gerovės ir laisvės.

"Ši nuotaika jaučiama pavergtame krašte, nepaisant okupanto grasinimų ir teroro veiksmų. Maskvos tarnai ir agentai stengiasi kiekvieną progą niekinti mūsų daromus žygius tautai laisvinti. Jie tam negailėjo nei pastangų nei lėšų. Kiekviena proga buvo išnaudota puliti vadinamus nacionalistinius buržuazinius sluoksnius, veikiančius užsienyje prie Tarybų režimą. Kadangi sovietinė agitacija visvien neturėjo pasisekimo lietuvių tarpe ir nepalaužė jų noro laisvai gyventi, buvo sustiprinta rusinimo akcija. Atgabentieji rusai plačiau reikšėsi viešajame gyvenime, daugiau buvo privežta rusų kalba leidinių ir spaudos, nors ir mažai kas ją domėjosi, daugiau buvo girdima rusų dainų ir muzikos per Vilniaus radiją ir garsiau skelbiama, kad rusų kalba turi tapti bendrine kalba krašte, o pati Lietuva pasidaryti mišri gyventojų tautybės požiūriu. Tuo pat tikslu vis daugiau lietuvių buvo viliojama ir net verčiama keliauti į Sovietų Sąjungą ir ten apsigyventi trumpesiam ar ilgesniam laikui. Baigusieji mokslą buvo beveik kaip taisyklė skiriami darbui toli nuo Lietuvos. Vadinamieji parazitai ir socialiniai nepageidaujamieji buvo taip pat vežami tariamam perauklejimui į tolimas Sovietų Sąjungos vietas. Išvežtųjų ir kaltinamųjų tarpą buvo įtraukta eilė asmenų, kurie veikė juodojoje rinkoje arba neatkleidė šaltinių, kas jiems siuntė iš užsienio siuntinius. Paskutiniuoju metu buvo apkaltinti ir tie, kurie pasistatė namukus, bet nenurėdė, iš kur gavę statybines medžiagas ir lėšų jiems statyti. Neseniai pradėta kaltinti šūkiu jaunuimui kelti darbams į Sovietų Sąjungą. Kadangi gyvenimo sąlygos krašte nėra lengvos, vykstančiųjų atsiranda. Be to, ne vienas, matydamas, kad tarptautinė politika ne-

aiškėja ir nenorėdamas pasilikti krašte, bandė prisitaikinti prie laiko reikalavimų. Religijai persekiojamas tolygiai tęsiamas, nes bažnyčia ir šeima pasiliko lietuviškos tvirtovės. Į jas Maskva ir kreipia savo smūgius.

"Šią nelemtą padėtį daug kartų teko nušviesti Vakarų atstovams per paskutiniuosius metus ir pakartotinai prašyti nepalikti Lietuvos bylos kanceliarijų stalčiuos. Tai buvo padaryta žodžiu ir raštu naujai šio krašto administracijai pradėjus veikti, sveikinant prezidentą Kennedy ir Valstybės Sekretorių Dean Rusk. Vėliau Prezidentui vykstant į Paryžių, Vieną, Londoną ir nutarus prabilti Jungtinėse Tautose, mūsų pageidavimai buvo pakartoti. Be to, Vakarų užsienio reikalų ministrų konferencijos Washingtono ir JT Gen. Asamblėjos atidarymo proga buvo primintas Lietuvos laisvės reikalas ir pabrėžta, kad lietuvių tauta laukia nesulaukdamą ryžtingesnių žygių jos laisvės labui. Kadangi valstybių atstovai Jungtinėse Tautose veikia savo vyriausybės pavesti, ne vien jie buvo kontaktuoti, bet ir įvairios mūsų organizacijos ir paskiri veikėjai įvairiuose kraštuose prašyti veikti savo vyriausybės, kad jos paremtų Lietuvos bylą ir keltų sovietinio kolonializmo panaikinimo reikalą. Žygiai, deja, lūkesčių nepatenkino. Mažesnieji kraštai pritarė pačiam reikalui iš esmės, tačiau su sąlyga, kad ne jie, bet didžiosios valstybės imtųsi iniciatyvos laisvės reikalą kelti. O šios tuo tarpu vis dar delsia drąsiau laisvės reikalui pasireikšti. Nepaisant to, buvo išnaudotos visos progos, kaip Belgrodo konferencija ir įvairūs kiti tarptautiniai suvažiavimai Lietuvos bylai judinti. Suprasdami, kaip svarbu išlaikyti Lietuvos bylą gyvą, ją kelėme, nors ir nesitikėdami greitai laimėti. Pats jos kelimo faktas turi reikšmės. Jei tai nedatini darbai į Sovietų Sąjungą. Kadangi gyvenimo sąlygos krašte nėra lengvos, vykstančiųjų atsiranda. Be to, ne vienas, matydamas, kad tarptautinė politika ne-

aiškėja ir nenorėdamas pasilikti krašte, bandė prisitaikinti prie laiko reikalavimų. Religijai persekiojamas tolygiai tęsiamas, nes bažnyčia ir šeima pasiliko lietuviškos tvirtovės. Į jas Maskva ir kreipia savo smūgius.

Toliau dr. A. Trimakas suminėjo, kas daryta informacijos srityje: leista Eltos biuleteniai net 6 kalbomis, Lietuvos Steigiamojo Seimo 40 m. sukakties proga išleista anglų kalba jo narių atsisveikimo 10,000 egz., taip pat ir Vliko atsisveikimo Vasario 16 proga; sušelptas lėšomis akademinių jaunimo anglų kalba leidžiamas Lituanus žurnalas, ispanų kalba išleistas K. Čibiro paruoštas leidinėlis apie sovietų kolonializmą Lietuvoje, taipgi pavergtose Lietuvoje bei Sibire sukurtų eilėraščių rinkinys "Rūda ir Rauda" ir t.t.

"Radijo programos mūsų broliams pavergtame krašte informuoti", sakė dr. A. Trimakas, "buvo tobulinamos, kreipiant ypatingą dėmesį į Maskvos pastangas rusų kalbai, kultūrai ir knygoms pristinti. Šiandien jau ne paslaptis, kad sovietai bruka rusų kalbą Lietuvai ir nori padaryti ją pagrindine, išstumiant lietuvių kalbą iš viešojo gyvenimo. Atgabentieji naujieji rusai lietuvių kalbos nesimoko, nes to nereikalaujama, nors formaliai visi valdininkai turėtų mokėti krašto kalbą. Maskva tuo siekia, kaip jau minėjau, paversti Lietuvą ir kitus sovietų okupuotus kraštus daugiakalbiais vienetais, o vėliau ir visai juos surusinti. Tai yra naujas mūsų tautai pavojus, kuris ligi šiol mažiau buvo jaučiamas. Šalia šių grynai tautiniai kultūriniai radijo pranešimų, nemaža dėmesio buvo kreipiama į ideologinę kovą su komunizmu, į jaunimo problemas, į atominių sprogdimų pavojų žmonių sveikatai, į sovietų manevrus Berlyno klausimu, į jų pastangas griauti Jungtines Tautas ir pavergti Azijos, Afrikos ir net Pietų Amerikos kaikurias tautas".

Toliau dr. A. Trimakas priminė, kad buvo dedamos pastangos ir Lietuvos laisvinimo darbą įtraukti naujų jaunų žmonių ir kad tos pastangos davė gražių vaisių, nes atkurtosiose politinėje ir informacinėje komisijose dirbo ir jaunosios kartos atstovai.

A. Trimakas apgailestavo, kad senosios kartos gretos sumažėjo, pasitraukus iš gyvyjų tarpo buv. Vyk. Tarybos pirmininkui K. Žalikauskui ir buv. Vliko nariui J. Jaks-Tyriui; išskėlė Lietuvos diplomatus, Alto, Bendruomenės, Laisvės Komiteto, Pavergtųjų Tautų Organizacijos, spaudos našią talką ir visos išeivijos medžiaginę ir moralinę paramą.

Savo kalbą dr. A. Trimakas baigė šitaip:

"Gyvenamasis įtemptas metas iškelia vis naujų neįnumatytų sunkumų mūsų laisvės kovai. Tai reikalauja sustiprinti laisvinimo darbą, o svarbiausia:

(a) Sustintysvinti kovą su sovietiniu išnaudojimu ir kolonializmu Lietuvoje;

FORTUNATAS J. BAGOČIUS

Gruodžio 7 d. sueina 10 metų nuo jo mirties. Mirė 64 metų amžiaus. Vėlonis buvo "Kovos" administratorius, "Keleivio" bendradarbis, visoj Amerikoj žinomas visuomenininkas, žymus kalbėtojas.

(b) Atskleisti visus rusifikacijos žygius ir paskatinti tautinę sąveiką, kelti savąjį lietuviškąjį kultūrinį pranašumą ir savosios kalbos meilę, grožį ir reikšmę, o taip pat lietuviškos šeimoms, kaip lietuviškos tvirtovės ir židinio, vaidmenį;

(c) Stiprinti ideologinę kovą su komunizmu visose gyvenimo srityse;

(d) Neatlaikyti reikalaujanti laisvo apsisprendimo teisės Lietuvai grąžinimo;

(e) Stipriau išjungti laisvojo pasaulio žygius prieš sovietinę karinę, politinę, ūkinę ir kultūrinę ofenzivą;

(f) Įtraukti daugiau jaunųjų žmonių į Lietuvos laisvinimo darbą, skiriant joms atsakingas pareigas ir uždavinius;

(g) Skatinti jaunuosius akademikus studijuoti politines problemas ir tautų bei žmogaus teisių restauravimo reikalą;

(h) Sudaryti tyrinėjimų ir dokumentacijos centrą, kuris ruošytų Eltos biuletenių ir radijo programom medžiagą;

(i) Padaryti ELTOS biuletenius ispanų kalba mėnesiniais leidiniais;

(j) Sustintysvinti Lietuvos reikalą keltimą per svetimųjų spaudą, radiją, organizacijas ir paskirus veikėjus.

"Tikėdamasis, kad nau-

ST. PETERSBURG, FLA.

Išėjo "Floridos Lietuviai"

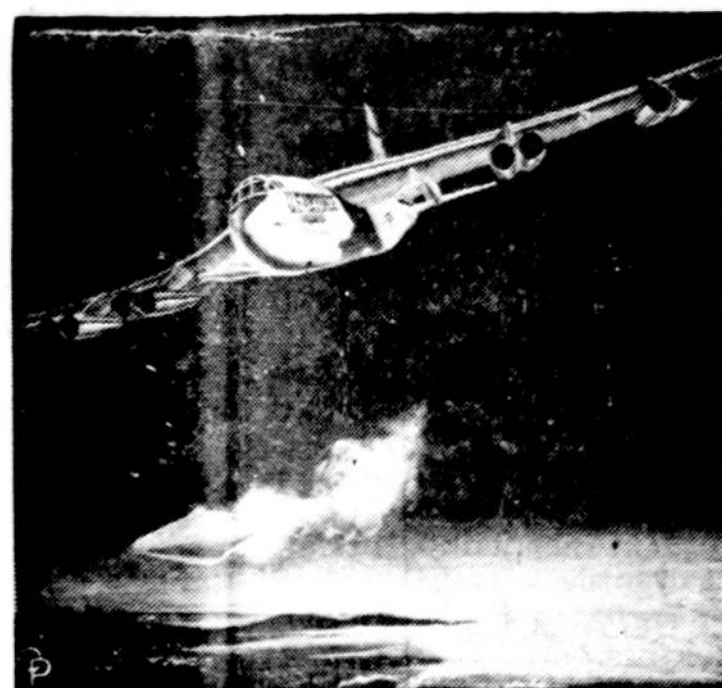
Lapkričio 15 d. išėjo "Floridos Lietuviai" pirmasis numeris. Tai 4 nedidelių puslapių laikraštis, kurį leidžia Anelė Zabukienė ir Petras Pocius, o redaguoja Albinas Karnius, metinės prenumeratos kaina \$4, admin. adresas: 7412 E. Delouil Ave., Tampa 10, Fla.

Laikraščio uždavinys būsimas rašyti apie Floridos lietuvių gyvenimą, informuoti šiaurės gyvenančius mūsų tautiečius apie įsikūrimo sąlygas šioje saulės šalyje.

KNYGOS JAUNIMUI!

JURININKO SINDEBADO NUOTYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00
MELNYN KARVELIAL Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl. kaina \$1.50
NARTYS KARALISKIUOSE, Ludo Dovydo apysaka, 168 psl. kaina \$2.00

NAUJAUSIAS GINKLAS

Iš lėktuvo leidžiamas "Perkūnas iš Dangaus" raketa. Ginklais ginkluotas greitas lėktuvas gali sunaikinti priešą daug įrengimų ir taikinių.

Vieningas Vliko suvažiavimas

Paskutiniajame numeryje buvo trumpai paminėtas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko) suvažiavimas New Yorke lapkričio 25-26 dienomis, o šį kartą kiek plačiau apie jį pakalbėsime.

Vlike, kaip žinome, dalyvauja viso 9 partijos ir sąjūdžių, būtent: socialdemokratų, liaudininkų, ūkininkų, krikščionių demokratų partijos, ūkininkų sąjunga, darbo federacija, vienybės sąjūdis, vilniečių sąjunga ir Maž. Lietuvos rezistencija. Seniau jame dalyvavo ir tautininkai su frontininkais (krikščionių atskala), bet jie išėjo.

Ir šiame suvažiavime visų minėtų organizacijų atstovai dalyvavo, o be jų, nemažas būrys įvairių kitų organizacijų atstovų ir šiaip svečių.

Suvažiavimą sveikino PL Bendruomenės valdybos pirmininkas dr. J. Songaila iš Toronto, JAV LB valdybos narys inž. V. Adamkavičius, Moterų Katalikų S-gos atst. M. Galdikienė, Pavergtųjų Europos Tautų Org. pirm. V. Sidzikauskas, raštai: visi Lietuvos diplomatai, L. Šimutis, dr. Vygandas, St. Barzdukas, inž. J. Rušis ir kt.

Iš Vliko Prezidiumo pirm. dr. A. Trimako, Vyk. Tarybos pirm. J. Glemzės, politinės komisijos pirm. dr. D. Krivicko ir informacijos komisijos pirm. O. Labanauskaitės pranešimų buvo aišku, kad Vlikas atlieka didelį darbą, kad būtų reikalinga dar daugiau jo atlikti, jei būtų daugiau lėšų ir jėgų.

Todėl suvažiavimas nemažai skyrė laiko svarstymams, kaip daugiau lėšų Lietuvos laisvinimo reikalui sutelkti ir naujų jaunų jėgų į jį darba įtraukti.

Cia būtina pabrėžti, kad vienas didžiųjų Vliko pajamų šaltinis yra Altas, svarus indėlis yra ir Kanados lietuvių, prisideda pagal savo išgales ir kitų kraštų lietuviai. Tačiau laikas ir reikalas reikalauja tų aukų dar daugiau, ir mes galėtume jų kur kas daugiau sudėti. Suvažiavimas išsiskirstė, tikėdamas, kad taip bus ir pirmą progą visiems "pasitaisyti" bus Vasario 16 minėjimo.

V. Sidzikauskas padarė pranešimą apie tai, kas daroma Pavergtųjų Europos Tautų Organizacijoje, o dr. D. Krivickas apie santykius su pavergtu kraštu.

Jis atmetė organizuotą kultūrinį bendrabarbiavimą, nes ten nėra nė vienos laisvos organizacijos, jos visos dirba pagal Maskvos įsakymą, ir bendrabarbiavimas su jomis būtų tik Maskvai naudingas. Kas kita asmeniniai santykiai, žinoma, nenaikinant mūsų vedamai išlaisvinimo kovai ir ten esantiems asmenims.

Pranešėjas išskėlė būtiną reikalą rimtai studijuoti, kas krašte vyksta, ir tam darbu reikia sutelkti kuo daugiau atskirų sričių specialistų, kad jie surinktų medžiagą ir, ją išnagrinę, skelbtų.

Aišku, tik gerai paruošta medžiaga tėra vertinga, stengiantis supažindinti su mūsų byla laisvąjį pasaulį.

Svarbus reikalas ir krašto informavimas. To, kas iki šiol daryta, nepakanka. Būtina sukurti būsimos Lietuvos paveikslą. Krašto pavergtėjai sako, kad mes norime atkurti Lietuvą su senais dvarais, kapitalistais ir t.t., mes turime pasakyti, dėl kokios Lietuvos kovojame. Tai nėra lengvas darbas, bet galimas.

Turėjo būti atskiras inž. A. Barzduko pranešimas apie tai, kaip daugiau jaunimo į Lietuvos laisvinimo darbą įtraukti, bet pranešėją pašaukus karinės prievoles atlikti, to pranešimo nebuvo. Tačiau suvažiavimas to klausimo nepamiršo, apie jį kalbėjo. Tuo klausimu pasisakė ne vienas jaunosios kartos atstovas, ne vienas jau į tą darbą įsitraukęs, jų yra ir politinėje ir informacijos komisijose. Tas rodo, kad tie, kurie nori darbą dirbti, kliūčių neturi. Reikia linkėti, kad tokių daugiau atsirastų ir sumažėtų skaičius tų, kurie ieško priežasčių savo šalinimuisi nuo laisvinimo darbo pateisinti ir jas randa netikusioj Vliko santarkoj.

Sielojosi suvažiavimas ir visų vienybės laisvinimo darbe klausimu. Rodos, tame darbe visi gali sutilti, Vlike visiems durys atviros, o, deja, nevisi į jį dedasi. Suvažiavimas pavedė ir toliau ieškoti kelių visus apjungti bendram Lietuvos laisvinimo darbui.

Suvažiavimo nariai buvo labai aktingi, gyvai dalyvavo visus klausimus svarstant. Svarstė rimtai, kultūringai, tik vienas asmuo, net su daktaro titulu, pamiršo esant ne turigę ant statinės, o rimtų, kultūrinių žmonių susirinkime. Bet jis buvo tuoj priverstas "susitvarkyti".

Iš Vokietijos specialiai į suvažiavimą atvykęs Vyk. Tarybos pirm. Jonas Glemža priminė, kad pavergtose Lietuvoje tebėra daug gyvos jėgos, kad ją turime stengtis palaikyti kuo tik galime, kad turime jausti atsakomybę už tą darbą ir jį tęsti.

Šventi žodžiai, ir džiugu, kad suvažiavime jie rado visą pritarimą. Ir senai žilgalviai jo dalyviai ir jauni raudonskruosčiai, visi atrodė kupini to pasiryžimo ir išsiskirstė himno žodžius giedodami:

"Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi!"

Rezoliucijos, kurias čia paruošė komisija (dr. D. Krivickas, L. Šmulskytis, dr. K. Sidlauskas, dr. M. Brakas, J. Pakalka ir O. Labanauskaitė) bus paskelbtos vėliau.

Baigiant verta pažymėti, kad šio suvažiavimo diena buvo istorinė: kaip tik prieš 18 metų, tai yra 1943 m. lapkričio 25 d., įvyko pagrindinis Vliko steigiamasis susirinkimas. Tada Vlikui vadovavo prof. Ste-

(Nukelta į 7-tą psl.)

PO NAUJŲ METŲ "KELEIVIS" KAINUOS \$5

"Keleivio" leidėjai nutarė laikraščio kainą nuo 1962 metų pradžios pakelti iki 5 dolerių metams.

Per aštuonius metus laikraščio kainą išlaikėme keturius dolerius metams, bet visų reikmenų, kaip popierius, rašalas, miesto ir valstijos mokesčiai, visokie pataisymai, paštas, elektra, telefonas, mašinų dalys ir viskas kita žymiai pabrango, todėl už senąją kainą laikraščio leisti nebeįmanoma.

Laikraščio darbininkų uždariai yra labai žemi, palyginus su kitų darbininkų uždariais, bet ir juos reikėjo nors šiek tiek pakelti.

Tikime, kad skaitytojai supras, jog nelengva širdimi keliame laikraščio kainą, bet tą turėjome daryti. Prašome skaitytojus ir bičiulius ir toliau remti laikraštį, jį platinti ir jame bendradarbiauti.

Šiais metais laikraštį užsisakyti arba atsinaujinti galima senąja kainą.

"Keleivio" Leidėjai

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Sveikas, tėve, ką tu pasakysi man šiandien?

— Maiki, aš jau pasakiau tau plenti. Per dvi nedėlias aiškinai, kaip seniau Lietuvoje būdavo keliamos vėsėlijos. Šiandien aš noriu, kad jau tu man ką nars išvirozytum. Girdėjau, kad komunistai visur pradėjo griauti Stalino paminklus. Ar tas gali būti teisybė?

— Tas tiesa, tėve. Griauja.

— Tai kaip tas išeina? Pirma statė, o dabar griauja!

— Pirma jie jį garbino, tėve. Jie laikė jį savo mokytoju ir tėvu, todėl ir paminklus statė. Bet jo įpėdinis Chruščiovas, pats norėdamas garbės, Staliną nuvertė. Jisai parodė, kad Stalinas žudė nekaltus žmones, šaudė net užstarnavusius komunistų veikėjus, kad galėtų viešpatauti. Tas pritenkė viso pasaulio komunistus. Daugelis jų nenorėjo tikėti, kad tai tiesa. Bet ilgainiui jie pradėjo Chruščiovui tikėti, ir paskutinis komunistų kongresas Maskvoje nutarė išmesti Stalino kūną iš mauzolėjaus, kur jis gulėjo šalia Lenino stikliniame karste užbalzamutas, kaip koks šventasis. Šitaip Staliną išniekinus pačioj Maskvoj, prasidėjo jo niekinimas ir kitur. Jo paminklai jau nuversti komunistų valdomoj Rytų Vokietijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje ir kitur. Čekoslovakijoje komunistai buvo pastatę mauzolėjų net ir buvusiam savo prezidentui Gottwaldui, kuris buvo karštas Stalino garbintojas. Dabar Gottwaldas kūnas jau išmestas iš to mauzolėjaus.

— O kas yra tas mauzolėjus, Maiki? Ar tai reikiama numirėlių aliejum išmuoti? — Ne, tėve, tai ne aliejus. Tai yra tam tikras pastatas mirusio žmogaus palaikams. Pirmutinis mauzolėjus buvo pastatytas 353 metais prieš Kristu, Halikarnaso mieste, Mažojoje Azijoje, Karijos karaliui Mauzoliui. Iš to pareina iš mauzolėjaus vardas. Tas pastatas buvo 140 pėdų aukščio ir ant viršaus buvo užkelta milžiniška to karaliaus statula. Ji buvo laikoma viena iš senovinio pasaulio stebuklų. Bet mūsų laikais tokių ištaigingų mau-

zolejų jau niekas nestato. Leninui pastatytas mauzolėjus Maskvoje yra labai puošnus, pastatytas iš marmoro ir stiklo, bet vis dėlto negali prilygti ano karaliaus mauzolejui. Chicagoje Lietuvių Tautinėse Kapinėse irgi galima keletą mauzolejų matyti, bet jie gana kuklūs ir nedideli. Tai pasitarinčiųjų lietuvių amžino poilsio nameliai.

— Bet gaziotos rašė, kad tose chigagiečių kapinėse buvo palaidotas ir Leonas Prūseika, mūsų komunistų čyfas. Tai kaip su juo padarė: užkasė į žemę, ar mauzolejų pastatė?

— Man rodos, tėve, kad Prūseika buvo užkastas.

— Nu, tai kaip komunistai galės atrasti tą vietą?

— O gal jie tos vietos ir neieškos, tėve. Dar nežinia, kaip su pačiais komunistais Amerikoje galės išeiti. Gal reikės to vardo visai išsižadėti.

— Ar žinai, Maiki, kad ir aš taip rokuoju. Juk jie garbino Staliną. O jeigu dabar pati Maskva išmetė jį į mėšlyną, tai jau ir mūsų komunistams razumas turėtų pasakyti, kad komunistais vadintis toliau būtų sarmata.

— Bet ne tame dalykas tėve. Juk Chruščiovas irgi komunistas, bet to vardo neišsižada. Amerikos komunistams yra kitokia bėda. Valdžia verčia juos registruotis svetimos valstybės agentais, o jie atsisako. Taigi gali būti sunkių pabaudų ir kalėjimo, jeigu jie nepasiekels, kad jie išsižada komunizmo.

— Vot, vot, apie tai ir aš girdėjau. Bet tu, Maiki, daugiau apie tą biznį žinai, tai išvirozyk man visą teisybę. Pasakyk, ar Kennedys suvarys Bimbos ir Mizaros vaiską į lakupą?

— Tėvas nori žinoti teisybę. Bet kas yra teisybė, sunku pasakyti. Aš žinau tik faktą. Faktas yra toks: 1950 metais Kongresas išleido vidaus saugumo įstatymą, kuris angliškai vadinasi: Internal Security Act of 1950. Einant tuo įstatymu, komunistų partija turėjo kasmet registruotis Teisingumo Departamente, kaip Sovietų Rusijos agentūra. Bet vietoj registruotis,

Balsas iš apačios

Laisvos pastabos apie žmones, vietas ir įvykius, kuriuos pažinėjau

STASYS GRIEŽĖ

(Tėsinys)

— **Maiselninkas** 1916 - rūkstančių arklių, vežimų, 19 prekybininko pavadinimas, kuris slapta iš Lietuvos maišų išnešdavo javus į Vilniaus kraštą ar net į Gudus. (LE XVII tomas 127 psl.).

Geriau šio straipsnio būtų nebuvo, — tai ne tik grynas kultūrinis nuomūkis, bet ir tautinis politinis nesupratimas laikyti Lietuvą ir Vilniaus kraštą, kaip dvi atskiras sąvokas. Bet jeigu jau jis yra, reikia apie jį ir pakalbėti.

Kad skaitytojui būtų aiškiau, grįžkime ano meto Lietuvon.

Pirmasis pasaulinis karas prasidėjo, praslinkus vos dešimt metų nuo spaudos atgavimo; lietuviškoji inteligentija ant pirštų suskaičiuojama; visuomenė neorganizuota; ekonominis krašto gyvenimas paremtas vienu žemės ūkiu, kurio gamyba labai menkai išvystyta; prekyba, pramonė, finansai, susisiekimai ir t.t. svetimos rankose. 1915 m. visa rusiškoji krašto administracija, su finansais ir susisiekimais priemonėmis pasitraukia iš krašto. Menkai išvystyta pramonė visiškai sužlugdoma. Milioninės kariuomenės valstybių armijos, karo veiksmų palydimos, persitarnavę visą kraštą. Tūkstančiai pajėgiausių vyrų mobilizuoti ir atitraukti nuo gamybinio darbo. Dešimtys

ji pasisamdė keletą advokatų ir apeliavo į Vyriausiąjį Tribunalą, kad jį nuo tokios pareigos atleistų. Byla tęsėsi 10 metų, ir šimet Vyriausiasis Tribunalas nusprendė, 5-kiems balsais prieš 4, kad komunistų partija privalo registruotis, kaip reikalauja 1950 metų įstatymas. Ji privalo ne tik registruotis kaip svetimos valstybės agentūra, bet privalo parodyti, kiek ji turi narių, iš kurių gauna pinigų savo laikraščiams ir knygoms leisti; ji turi parodyti, kokios jos pajamos ir kaip tos pajamos naudojamos. Už nesiregistravimą numatoma 5 metai kalėjimo ir \$10,000 piniginių pabaudos už kiekvieną praleistą dieną.

— Tai išrodo prasti pyagai, Maiki, ar ne?

— Taip, tėve, padėtis nemaloni. Komunistų partija turėjo jau užsiregistruoti, bet pranešė valdžiai, kad nesiregistruos, nes registruodamasi ji liudytų prieš save, o šios šalies konstitucijoje yra vadinamas 5-tas amendmentas, kuris nuo tokio liudymo kaltinamąjį atleidžia.

— Nu, tai kaip dabai bus?

— Kaip bus toliau, tėve, kol kas dar negalima pasakyti. Valdžia dar davė komunistų partijai laiko apsigalvoti iki lapkričio 30 dienos. Tas laikas jau pasibaigė, ir Teisingumo Departamento viršininkas R. Kennedys pasakė, kad įstatymas bus vykdomas, reikiama, ne užsiregistravę komunistai bus baudžiami.

— Maiki, tu esi laimingas, kad Dievas tau davė razumo prie komunistų nesidėti. Kitaip dabar būtų ir tau karšta. Ai beč jur laif.

Visa rytinė Lietuvos dalis, nuo Kuršo pro Drūkšų ežerų grupę, Smurgainius, Kriavę, Beržūnės upę ir toliau į Pinskių pelkynus, nuo 1915 m. rugpjūčio iki 1917 m. spalio mėn. virto viską alinančio pozicinio karo apkaais ir vilkduobėmis. Čia ne tik viskas suvalgyta, sunaikinta, bet ir dalis gyventojų iškelta fronto užnugarin. Nedideli jų telkiniai susimetė Rokiškyje, prie Dotnuvos. Kiti pasiekia net pabrūšę apie Virbalį, Kybartus. Girdėjau, kad ir plačiam mums pažįstamas Edvardas Karnėnas, buvęs Lietuvių Bendruomenės centro valdybos sekretorius, yra vienas iš tų ištvetintųjų. Apie juos kalbama ir Malukevičiaus Klemenso gyvenimo brožuose, sakinyje: "Iš karo metu M(aliukevičius) globojo Rūdninkų giriose susimetusių karo veiksmų ištvetintus gyventojus, organizuodamas jiems visokią prialbą". Tik ten be reikalo pridėta: "...tuo daugelį sulaikydamas nuo bėgimo į Rusiją." (LE XVII tomas 189 psl.). Šie telkiniai buvo labai maži: po dvi tris šeimas išsimitę šiaurės vakarų Rūdninkų girios pakraščio kaimuose apie Paluknį ir vertėsi miško darbiais. Pristigę duonos, pasileisdavo su maišeliais toliau į vakarus ir suklaidino ano straipsnio autorių: jis juos palaikė slaptais pirkliais, išnešančiais iš Lietuvos javus net į Gudų žemę, kuri iš tikrųjų baigdavosi šiaurės Rūdninkų, apie Merkį.

Didelė dalis šių ištvetintųjų susimetė Vilniaus mieste, tikėdamiesi greičiau susirasti darbo ir duonos. Vokiečių okupacinė valdžia kraštą apkrauna sunkiais pakeliomom karo rekvizicijom. Nei ryšio, nei transporto priemonių, nei pakankamai organizuoto miesto gyventojų arpinimo maistu nėra. Netrukus Vilniaus m. pajuto aštrų maisto produktų trūkumą. Badas pirmiausia pažvelgė į akis, žinoma, kurdžiam, darbininkijai. Pasipylė žmonės į artimiausias apylinkes, o ten aprinkę, traukė vis tolyn, vis gilyn į vakarus duonos ieškoti. Ar jie buvo prekybininkai?

Reikėjo patiems matyti, kaip vasaros kaitroje, rudens darganoje, ar žiemos šaltyje ir pūgoje vyrai ir moterys, raštos iškreiptais pečiais, apsiplėję prakaitu maišelius grūdų tempė pėsti po 50-60 km., dažnai mažų vaikų palydimi, tada būtų suprasta, kokią prekybą jie varė.

Kas keliavo senuoju Eišiškių-Vilniaus vieškeliu, žino, kad nuo Visinčios iki Rūdninkų 15 km. jokios gyvos dvasios pakeliui, tik vien ošiantis miškas. Arba nuo Papiškių kaimo iki Baltos Vokės vėl apie tiek plyni laukai, o jokios gyvenvietės ir užuovėjos. Audrai užėjus, nors gyvas žemėn lišk: kiauiai permerkia ir žmores ir našulius. Koks prekybininkas tokią prekybą varo?

Va, pora gyvų vaizdėlių, kurie ir po 43 metų dar tarytum tik vakar buvę.

1917 m. liepos mėn. važiuoju atostogų. Diena karšta, be jokio vėjelio. Rūdninkų girioje, 11-tam km. nuo Visinčios, sutinkame jauną, aukštą, liekną šatėnė moterį kokių 25-26 metų, pūdą rugių nešinę, 5-rių metų berniuko lydimą. Viskas ištroško, pavargo, toli atsilieka, o miško galo nematyti. Motina, padėjusi maišą, grįžta vaiko. Panėsėjusi keliais varnas iš našulio paleidžia vaiką, grįžta maišo. Ar tai pirklė? Tai badmirė. Jos keliuonė — tikra Golgota.

Šiame kelyje pirmą kartą ir nežino, ar toli kokia nors gyvenvietė. Vaiką guodžia, ramina, o pati persigandusi. Pamačiusi žmones, nežinojo — džiaugtis ar verksti.

Tai vėl 1918 m., po Trijų Karalių, apie 8-9 val, vakarų pasiekiamo jau minėto Papiškių kaimą, gulintį apie 25 km. nuo Vilniaus. Oras minkštą, emė snigti bobos kšniais. Sustojame pasigaijinti. Apie pusiaunaktį pragiedrėjo ir emė šalti. Dangus žvaigždėtas, bet mėnulio nėra. Sniego iki kulnelių. Pasileidžiame toliau, kad su austra pasiektume Vilnį. Po geros valandos, važiuojant per Keturiadešimt Totorių kaimo laukų lygumą, baltamsniego fone ir tamsioje jėžiūme priešais tamsią dėmę. Apylinkė gerai pažįstama: joj jokio medelio, jokio krūmelio nėra. Pasitai kydamo apiplėšimų ir net užmušimų, bet ne šioje vietoje: čia perdaug atvira. Dėl viso ko pasirušiojame su tėvu visokiems netikėtumams. Pakelės telefono laidai žvengia nuo šalčio, arkliai bėga lengva ristelia, dēmė artėja. Privaziūjojame — maišelninkai: vyrai ir dvi moterys visiškai išsisėmę kapstosi sniege.

Išeita žmonių vakare iš minėtų Papiškių ir norėta dar prieš vidurnaktį pasiekti Baltą Vokę. Užėjus sniego debesiai, sulipo dangus su žeme, pametę orientaciją, išklysdavo iš kelio ir į smukdavo ravan. Iškėpurėja dažnai ne į kelią, o į auką. Pradeda eiti, jaučia po kojomis arimą. Grįžta, ieško kelio, visai pameta kryptį ir bijo nuklysti ir paimeisti. Našuliai sudrėko, pasunkėjo, patys išsisėmė. Sustoję pailsėti, suprakaitavę kūnai emė vėsti, šnariai stingti. Senesnė moterėlė tiek išsekus, kad jau ir be našulio viena nepastovi, o ki Vokės dar geri trys km.

Dažnai skaitome spaudoje, kad bekasdamas sniegą nuo širdies smūgio sukrito tai tas, tai kitas. Ką reikiama kasnavas sniego prieš šį badmirių žygį. Kas suskaičiavo, kiek jų po maišeliais sukrito sniego pusnyse ir nesikėlė. Ar tai pirkliai?

1917 m. Vilnį ištiko tikras badas, bet niekas neįsiskaičiavo, kiek buvo išvežta jo aukų į Rasus, Užupį ar Antakalnio kalves.

Maiselninkai buvo tikri kovotojai gyventi ar mirti.

KARALIENE IR PREZIDENTAS

Anglijos karalienė Elzbieta II lanko Afrikos valstybes. Čia ją matome su Liberijos prezidentu W. Tubman. Liberija sena negrų valstybė, sukurta amerikiečių negrų ir nepriklausoma nuo 1847 metų.

Ir jų dėka išgelbėta daug tūkstančių gyvybių nuo bado mirties Vilniuje.

Kai jie pareidavo, namuose būdavo tikra šventė: ne tik visa šeima susirinkdavo, bet ir kaimynai subėgdavo. Kiek būdavo džiaugsmo. Malūnan grūdus neši? Mieste jie tik komerciniai, svarais nesiterloja. Be to, daug nudulka. O čia kiekvienas grūdą pasvertas. Rankinėmis mėšai malti mašinėlėmis sumaldavo. Tai pramonė, verta Brockhauso garbės.

Bepiga buvo 2-jo pasaulinio karo metu, kai visa krašto administracija savose rankose; kai normaliai veikė paštas, telefonas, telegrafas, geležinkeliai ir net užmiestinės autobusų linijos; kai turėjome išugdytus tokius ekonominius milžinus Lietūki, Maistą, Pienocentrą, kurie tūkstančiais tonų maisto versdavo į maisto sandėlius ir parduotuves; kai turėjome, kad ir skurdžias, maisto korteles ir kai, pristigus ko, užteko parašyti laiškelį, paskambinti telefonu, ar pasiųsti telegramą: Tėvuli, motule, broleli ar sesule, atsiųsk rūkytų kumpių ar kitų gėrybių, ir jos pačios pašto siuntiniais atkeliadavo tau palangėn.

Paklauskite ano meto Vilniaus centrinio pašto tarnautojų, kiek jie praleisdavo kasdien tokių siuntinių pro savo rankas. Kodėl čia ne prekyba, o vargano žmogelio ant pečių parneštas grūdų maišelis jau slapta prekyba, net Gudų žemę pasiekusi.

Jau nuo senų senovės prekyba Lietuvoje buvo vienos tautybės žmonių rankose. Firmojo pasaulinio karo metu jų santykiai su vokiečiais buvo labai šalti. dolerių.

TURIME LIETUVOS ISTORIJĄ

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiams ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

"Keleivio" 1962 Metų

KALENDORIUS

JAU RUOSIAMAS SPAUDAI. KVIECIAME JI UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorius 1962 metams pradėdamas ruošti. Jame bus daug ir įvairių skaitymų, informacijų, eilių, juokų, patarimų ir plati kalendorinė dalis.

Kalendoriaus kaina lieka ta pati kaip pernai

75 CENTAI

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

VIENUOLIS

Medviagalio pilis

(Tęsinys)

Vieną kartą, o tai buvo 1348 metais, rudenio, pamatė Medviagalio pilies vyrą, kaip toli vakaruose nušvito akiratis ir kruvinų dūmų stulpas iššovė į padangę.

—Šatrija! Šatrija, Šatrija mums ženklą paduoda!—
sušuko vyresnysis vyras ir parodė savo bendrams į Šatrijos pusę.

Nepraėjo ir valandėlės, kai suliepsnojo Girgžduta, Padevyčio, Bilionių ir kiti piliakalniai. Tuojau užsidegė ir Medviagalio pilies kuoro viršūnėje stiebas ir pašvietė plačiai apylinkėi.

Dar nepatekėjo ir saulutė, o jau visi žinojo, kad klastingas Klaipėdos krašto komturas Markvaldas Košau iš pašalų puola Žemaičių žemę.

Ir vėl sujudo sukruto žemaičiai: kas į girias, kas į piliis, kas savo kariaunai į pagalbą. Šį kartą jau nebe tik suaugę vyrai, bet ir paaugliai balnojo žirgus, ginklavosi, telkėsi į mažesnes ar į didesnes tytveikas ir traukė į tam tikras, dar iš anksto vadų nusakytas vietas.

Dar neužgeso ant sargybos piliakalnių stiebai ir laužai, o jau vienoje kitoje vietoje suliepsnojo kryžiuočių padegti kaimai, miškai, atskiros sodybos, ir kai padangė nušvito raudonais gaisrų atspindžiais, Žemaičių žemė vėl pasruvo žmonių krauju, ašaromis ir dejonėmis. Vieni, smulkieji, Žemaičių kunigaikščiai, pamatę tokią daugybę priešų, atskubėjo į Medviagalį, kiti, nesusitarę savo tarpe veikti prieš kryžiuočius bendrai, užsidarė savo pilys ir manė arba atsilaikysią patys vieni, arba atsipirksią. Prie Medviagalio kūrgrindžio pasidarė tokia spūstis, kad vadaai pareigūnai nebežinojo, kuriuos pirma ir praleisti: šarvuotus karius, maisto tiekėjus ar visuomenės ir bendrojo turto gelbėtojus. O gaisrai nuo vakarų krašto plito vis smarkiau ir skverbėsi į Žemaičių kraštą vis giliau.

Skaudi žinia, kad kryžiuočiai vėl puola Medviagalį, pasiekė ir Palangos pajūrį, ir šventą Gabiją. Audronė, neužmiršusi savo priesaikos, dieną naktį meldėsi ir galvojo, kaip nueiti pas savuosius, kaip padėti jiems atkeršyti. Jos akys atgijo gimtasis kalnas su pilimi, koks jis buvo prieš aštuoniolika metų apsuptas priešų, piktyčių kryžiuočių. Štai jie veža taranus, pina plautus, stato tiltus... Tuoj puls mielą piliakalnį; ir vėl žus tūkstančiai brolių žemaičių, raudos, verks motutės, sesutės, mergelės... O kryžiuočiai prieš mūsų išsili, daugelis puotauja, o jų arkliai vėl ganosi pievose ir kviečių margėse... Ūmai Audronė pakilo nuo aukuro papėdės ir nubėgo prie jūros. Ištiesusi į marias rankas, ji pradėjo šaukti iš vandens gelmių Žilvino dvasią ir klausiti ją, kas jai daryti, kaip atlikti savo priesaiką—kaip atkeršyti kryžiuočiams už 1329 metų žudynes. Ir staiga per jūros bangų mūsų išgirdo ji Žilvino balsą... Audronė puolė kniupščia ant žemės, veidu prispaudė prie drėgno pajūrio smėlio ir, kai Žilvinas pakartojo savo patarimą, ji potekom nubėgo per kopas į Gabiją ir, atidengusi krivini paslaptį, dviejų vaidilučių ir vaidilos lydimą, miškais ir laukais nuskubėjo Medviagalio gynėjams į pagalbą...

O kryžiuočių voros tuo tarpu, teriodamos kraštą, žygiavo ir žygiavo Medviagalio link.

Pagaliau išlindo iš miško pirmutiniai geležimis apsiaustę jų riteriai ir, prijoję Medviagalio raistus ir balas, sustojo. Prieš jų akis atsivėrė nepaprastas reginys: visas kalnas kaip kokia sala plūduriavo vandenyje, o patį kalną vainikavo dantytomis sienomis, apskritais bokštais akmeninė piliis. Piliakalnio gynėjai jau buvo suspėję užtvėnti ir visus upelius. Pakilęs vanduo apsemė visas sausumas ir susilijo su Peršežeriu, Lukšu ir kitais ežerais. Išėjo iš krantų į Sietuvą ir paslėpė vandenys visus maskuotus kulgrindžius. Iš tolo piliakalnis atrodė riteriams kaip visai negyvenama sala su užburta pilimi: ne tik nesimatė, bet ir nesigirdėjo joje nei žmonių balsų, nei arklių žvangimo, nei galvijų maurojimo, nors pėdsakai rodė, kad jų ten prigrišta devynios galybės. Žiūrėjo riteriai į piliakalnį ir į pilį ir negalėjo atsigrožėti. Ypač jų dėmesį kreipė aukštasis pilies kuoras, kuris iš tolo atrodė jiems it ant viso piliakalnio uždėta karūna.

Netrukus atvyko ir pats komturas su visa savo galybe, su keliais tūkstančiais karių. Viena po kitos vis lindo ir lindo iš miško vėliavos, skiltys, mažesni ir didesni daliniai ir, komturo paliepimu, viršinių nurodymu, pradėjo spūti piliakalnį iš visų pusių. Kai jau visas kalnas buvo apsuptas, trys kryžiuočiai, laikydami iškėlę komturo vėliavą, plaustu priplaukė "salą" ir ordino vardu pareikalavo pasiduoti be mūšio. Ir jie, kaip kadaise Čekų karalius Jonas, pažadėjo visiems dovanoti gyvybę, jei gynėjai sutiksia atiduoti ginklus, apsikrikštyti ir būti nuolankiais ordino pavaldiniais. Kitaip, pagrasė jiems pasiųstieji, jie išnaikinsią žemaičius visus iki vieno, kaip tai padaręs ir Čekų karalius Jonas.

JULIJA ZYMANTIENĖ - ŽEMAITĖ

Gimė 1845 m. Plungės parapijoj, mirė 1921 m. gruodžio 7 d. Mariampolėje. Būdama kaimo šeimininke, pradėjo rašyti jau pusę šimto metų atgyvenusi ir tapo viena stambiųjų mūsų rašytojų, davusi eilę klasikinių pripažintų dalykų, kuriuose vaizduojamas mūsų kaimo gyvenimas.

APIE ŽEMĖS ŽIUPSNELĮ

Ir kai įleisit mane į duobę, o mylimieji!
ir kai užkasit,
ir kai užbersit žiupsnelį žemės ant mano kapo,
aš iš anksto prašau: neverkit.
Negi verta raudot, brangieji, žiupsnelio žemės,
kuris grįžta į žemę?

Vladas Šlaitas

Žemaitę prisiminus

J. VLKS

Šį ketvirtadienį, gruodžio 7 d., sueina 40 metų, kai Mariampolėje mirė Julija Zymantiene, mums visiems geriau žinoma Žemaitės vardu.

Pirmojo pasaulinio karo metu ji su Bulotais buvo atvykusi į JAV aukų nukentėjusiems dėl karo rinkti. Čia ji išbuvo kelerius metus ir grįžo jau į nepriklausomą Lietuvą. JAV būdama, Žemaitė lankė lietuvių gyvenamas vietas, sakė kalbas, rašė pažangiųjų laikraščiams.

Žemaitė gerai pažinojo Lietuvos kaimą ir mokėjo jo žmonių dvasios virpesius gražiai išryškinti, savo raštuose pavaizduoti, todėl ir Lietuvos kaimas ją mylėjo, jos raštus skaitė ir skaito.

1917 m. "Keleivio" spaustuvių buvo išspausdintas Lietuvos Sėpimo Fondo leidinys — "Žemaitės rasti karės metu," kuriame yra 20 atskirų kūrinių, karo metu parašytų.

Ten ji rašo apie Lietuvos vargus pirmojo pasaulinio karo metu, kada Lietuva buvo caro, o vėliau kaizerio pavergta. Labai pravartu tuos raštus ir dabar paskaityti ir kas ten parašyta apie Lietuvos kančias palyginti su dabar jai daromomis.

Štai vienoj vietoj Žemaitė šitaip rašo:

"Ogi nuo Prūsų sienos, iš Virbaliaus, Kybartų, iš apylinkių sodžių, — pasakojau žmoneliui, — maskoliai su kiško mus ir vagonus, atvežė čia ir paleido. Nepažįstame

miesto, nežinome kur eiti, ant galo nesuskalbame. Čia visi kalba rusiškai, lenkiškai, o mes kitaip nemokame, kaip tik lietuviškai; mus niekas nesupranta, neįmanoma kur ir dingti... Nė pastogės, nė duonos kashio vaikams..."

Taip skundėsi Žemaitė žmonės, iš savo gimtųjų vietų iškelti. O tokių iš Lietuvos iškeltų būta per 200-300 tūkstančių.

Bet tada iškeltieji nebuvo uždaryti vergų stovyklose, o tik perkelti toliau nuo karo fronto, nors ir be duonos kashio palikti. Bet jais rūpintis buvo leista sudaryti iš pačių lietuvių šalpos komitetą.

Gi 1941 m. birželio mėn. ir vėliau kitais metais tų pačių okupantų Lietuvos gyventojai buvo tremiami Sibiran sunkiems darbams į vergų stovyklas. Jokiai draugijai nebuvo leista į skaudžiu likimu pasirūpinti. Ir taip elgėsi jau nebe carinės Rusijos valdininkija, bet komunistinės Rusijos saugumo kariuomenės karininkai, priešakyje su "generalisimu" Stalinu.

Kitoj vietoj Žemaitė štai kaip atpasakoja ano meto Lietuvos likimą:

"O ta mūsų žemelė Lietuva, vilniojančiais javų laukais, žydinčiomis pievelėmis, žaliais miškeliais, srauniais upeliais papuošta, kokią jės palikote, kokios ilgėjęs ir norėtumėt pamatyti. dabar su juoda žeme sulyginta, karės sudarkyta, karėvių sutrypta. Jos gyventojai, kaip paukšteliai iš lizdėlių išblaškyti, po svetima šalis išsivaiči, svetimų žmonių stumdomi, vargsta, badauja kur po miesto sklepus, suterėnus, trokšta, vaitoja... O ir namie pasilikę kokius turi pyragus? Namai sugriauti, sudėginti, gyvuliai atimti, išvaryti, mantai išplėsta. Drasko, plėšia juos dabar iš dviejų pusių: maskoliai ir vokiečiai. Ir vieni ir kiti skriaudžia, trypia, krauja taško, badu marina... Prie ko tenai turi šauktis? Nuo savo skriaudėjų jokios pagalbos negali tikėtis, nėra jėgų apsiginti..."

Tokiais jausmingais, bet teisingais žodžiais Žemaitė pavaizdavo Lietuvos žmonių kančias per pirmąjį pasaulinį karą. Bet ano meto kančios, palyginti, buvo žymiai mažesnės, negu jų būta per antrojo pasaulinio karo okupacijas ir vėlesniais metais, ir dar iki šiol padarytos žalos nėra užgydytos, ir jos vis dar tolydžio atnaujinamos, Lietuva tebekraujuoja...

Jei Žemaitė gyventų dabar ir tuos vargus matytų, ji taip pat vaizdžiai juos aprašytų ir dabartiniais Lietuvos pavergėjams nekliaklupščiautų.

P.S. Straipsny minėta Žemaitės raštu knyga galima gauti Keleivio administracijos, jos kaina tik 50 centų.

MIAMI, FLA.

Moterų banketas

Moterų Klubu lapkričio mėnesio bankete atsilankė tiek svečių, kad stalus reikėjo net abejose salėse pastatyti.

Firm. Jennie Nevenienė priėmė pasitikti Miami Lietuvių Piliėčių Klubu garbės pirm. F. Mockų, atvedė jį prie stalo, prisėgė raudoną rožę ir paprasė visų svečių pakelti taures į jo sveikatą.

Pasivaikšinus prasidėjo ir kalbos, ir dainos. Visų pirma pirmininkė paprasė visus minutę atsisoti ir susikaupus prisiminti į amžinąsias iškeliausias C. Kelly.

Lipnickai sudainavo Mokuilgiausiu metų ir dar kelias liaudies dainas, dainavo ir trejetukas — Anita Karn Navickaitė, Norris ir Lipnickas. Žinoma, buvo ir kalbų. Nevienas / kalbėjo per daug ilgai ir nieko įdomaus nepasakė. Vakaro vedėjai turėtų tą reikalą tiksliau tvarkyti.

Vėliau kas šoko, kas šnekučiavo, šaltą alutį girkšnodamas.

L. J. Stasiulis

BROOKLYN, N.Y.

L. Sateikienė grįžo iš ligoninės

Po sėkmingos operacijos Lilija Stilsonaitė - Sateikienė grįžo namo iš ligoninės, kurioj išbuvo 3 savaites, ir čia pamažu sveiksta gydytojo dr. Wendelkino priežiūroje.

Ligoninėj ją lankė daug jos draugų ir draugių, atnešė dovanų ir gėlių, atsiuntė

nuosirdžių linkėjimų greičiau pasveikti: Slavinskai, Francis Stanko, giminaite Frances Chase ir jos dukra Mrs. Dullej, Nelly Katiliūtė, Mrs. J. Norton, Betty Socha, B. Spūdienė, Merry Akelienė, daktaras Petrikas su žmona, Umpai, N. Jasiukynaitė, A. Feigerienė, O. Blozienė ir jos dukrė Mrs. White, Laucevičiai, Vaitekūnienė, Mrs. Maskis, giminaite Hodelienė su šeima, iš Detroito giminės inž. Staniulis su žmona Adele, K. Bizytė.

Ligoninėj ją lankė ir daug nelietuvių, jos mokiūnių, o jos vyras Antanas ir mamytė, aišku, kas dieną. Tik jos tėvelis negalėjo jos lankyti, nes patsai yra ligonis.

Lidija visiems širdingai dėkoja, kad jos nelaimėje nepamiršo. Dėkoja ir laikraščiams, kurie rasė apie ją ištikusią nelaimę.

Viena lankytojų

Tik drąsūs žmonės atranda naujas žemes, niekieno nematytus pasaulius, niekieno ir niekada nelankytas žvaigždes. Tik drąsūs būna kūrėjai.

Antanas Rūkas

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tomėdienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl. kaina \$1.25

DIENOTANT, "Knygnešio karaliaus" siūlas Kipro Bielinio idomūs atsiminimai, 464 psl., kaina \$6.00

1905 METAI, Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina \$6.00

ZVILGNTIS I PRAEITĮ, K. Žuko i-domūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Anotė Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl. kaina \$6.50

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir sudarė Jonas Balyš, 472 dainos su gaidomis, Anglų ir lietuvių dainų klevienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbančioms, 326 psl., kaina \$5.00

MAŽOJI LIETUVA, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutis, J. Linas, J. Balyš ir J. Žilvicius, 326 psl., kaina \$5.00

LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI, Geriausias vadovėlis pradedantiems angliskai mokytis, duoda istoriją, angliskus pasiskalbėjimus, kaina 75 Cent.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELECTAUGHT, M. Iekienė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliskai kalbančioms, 144 psl., kaina \$1.25

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI, Populiari ir naudinga knyga šiuo dienų klausimams, parašė, kaina 50c

NEMUNO SŪNĖS, Andrius Valucko romanas iš 1925 metų Suvalkijos šikininku sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalis 380 psl. kaina \$3.00

NEMUNO SŪNĖS, Andrius Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina \$4.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimas, pagrindai, Paulius Galdaus, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popierėje, kaina \$8.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra fašistų svėjeje, Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika, Labai daug informacijos, 96 psl. kaina 50 Cent.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera, kaina \$5.00

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRIŠTUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka, Svarbu susipažinti, kaina \$1.20

MILŽINO PAUKŠMĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popiera, kaina \$2.50

KODĖL AS NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira suomonė, idomūs argumentai, kaina 20 Cent.

ALTORIŲ SĖSĖLY, V. Putino-Mikolajičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsivada, kaip kunigaikštis dėl moterystės. Visos trys dalys prištos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis, kaina \$6.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

634 E. Broadway

So. Boston, Mass.

TAI BENT PASIPUOSUSIOS

Paryžiuje madų pramonėj dirbančios mergaitės savo patronka laiko šventą Katryną ir tą dieną puošiasi ir "ūžia" taip, kad visas miestas stebėtųsi. Netekėjusios ir 25 metų "katarinietės" šiemet išsivalgo tokias skrybėlaites, kurios daugiau panašios į alyvų daržlius, kaip į skrybėlaites.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Nominavo Lietuvių Klubo valdybos kandidatus

I pirmininkus tėra vienas kandidatas — Antanas Šeškevičius, i vicepirmininkus — Edmundas Vaitkūnas ir Petras Klebauskas, i sekretorius Vik. Morkūnas, i finansų sekretorius Vincas Veraitis, jo padėjėju Vytas Mačys, i išdėstius Joną Kasparą, i izd. globėjus J. Tribandis ir E. Kupstas, i direktorius A. Stalio, J. Zaleskas, A. Rutelionis, S. Valinskas, K. Salavėjus, A. Kulieša, Vincas Kraunialis, J. Volungevičius, J. Jukatonis, Step. Valenčius, Kaz. Zvalionis, A. Grudzinskas.

I Maršalkas: Juozas Norkaitis, i šeimininkus L. Mišūnas.

Tarėsi sandariečiai

Sandaros 16 kuopos lapkričio 26 d. susirinkime vienu balsu nutarta pirkti Lietuvių Piliiečių Klubo paskolos laktų už \$500. Kaip žinoma, klubas statys naujus didelius namus.

Tame susirinkime išrinkta šios sudėties delegacija i Sandaros I-sios apskrities atstovų suvažiavimą Bostone gruodžio 10 d.: A. Tomkus, J. Šalavėjus, J. Krasinskas, A. Šermukšnis, V. Ašmenskas, V. Mitrikas, A. Palubeckis, J. Dvareckas, M. Žemaitaitis, J. Stankevičius ir J. Ramonas.

Tave gali kas užpulti — pinigų atiduok man

Klube mačiau, kaip gražiai pasipuosi ponitė įkalbėjo pensininkui savo čekį iškeisti i pinigų jai atiduoti. "Tu gali greit mirti, tave gali užpulti plėšikas ir pinigų atimti. Tu iškeisk čekį i pinigų atiduok man, būsi saugus", čiaulbėjo ji pensininkui.

Tas čekį iškeisti i pinigų jai atidavė. Ji iš klubo tuoj išėjo ir, tikriausia, nuvyko i komunistų lizdą paūžti.

O atidavęs jai pinigų sėdėjo nosi nuleidęs.

A. Tomkus gavo liūdną žinią

Vietos veikėjas Antanas Tomkus gavo žinią, kad jo broliai Zenonai, gyvenančiam Lietuvoje, nupiovė

koją. A. Tomkus rūpinosi, kad brolis gautų leidimą atvažiuoti i JAV ir jau buvo gavęs žinią, kad leidimas duotas, bet kojos nupiovimas gali tą reikalą sutrukdyti.

Mirė

Petras Šimakauskas - Simons, Alfonsas Dupkis-Dapkevičius, Andrius Kulokas. Lai būna jiems visiems lengva Dėdės Samo žemė!

Išsirašė Keleivį

Per jūsų bendradarbių Keleivį išsirašė Ona Jodžionienė ir Pijus Matulis.

J. Krasinskas

BROOKLYN, N.Y.

LSS Centro Komiteto posėdis

Lapkričio 26 d. įvyko L. Socialdemokratų Sąjungos Centro Komiteto posėdis, kuriame dalyvavo ir iš Vokietijos atvykęs Jonas Glemža. Jis padarė pranešimą apie Vidurio ir Rytų Europos Socialistų konferenciją ir Socialistų Internacionalo kongresą, kur jis su drg. J. Vilčinsku dalyvavo.

CANTERBURY, CONN.

Pataisome klaidą

Pereitame numery išpausdintoje žinioje apie Marcijonos Liepienės mirtį per klaidą iš jos likusiųjų artimųjų sąrašo išleistas pavardės: dukterų Eleonoros Bergman (Canterbury, Conn.) ir Evos Lussier (Manchester, Mass.), seserų Sally Kidienės (Hartville, Ct.) ir Anna Androski (Akron, Ohio). Už tai atsiprašome.

HAMILTON, ONT.

Atgaivinta SLA 72 kuopa

SLA prezidentas P. Dargis, dalyvaudamas spalio 21-22 dienomis SLA 278 kuopos (St. Catharines) suiruostose iškilmėse Susivienijimo 75 m. sukakčiai pažymėti, paragino J. Šarapnicką atgaivinti Hamiltone veikusią 72-ja kuopą, kuris ir ėmėsi šito darbo.

Lapkričio 18 d. Prano ir

Lietuvių Enciklopedijos Leidyklai UŽSAKYMAS

Užsakau Broniaus Kvilio "MŪSŲ LIETUVOS" leidinį, kuris bus išleistas 3 tomiais, už \$30.00 kainą. (Pastaba: perkant pavieniui, vieno tomo kaina \$15.00).

(data) (parašas)
(pavardė, vardas ir adresas)

Paskutiniu laiku apie "MŪSŲ LIETUVĄ" buvo visuose laikraščiuose rašyta. Jei nepastebėjote, prašome rašyti mums, o mes jums pasiūsisime visas informacijas.

Pastaba: Lapelį iškirpkite ir pasiųskite šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 265 'C' Street, So. Boston 27, Mass.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokių
- Laikams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokias pramogai bileto
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvė padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

IR JAUTIS MOKA SOKTI

"Kaubojus" Butch Rivers iš Camdenton, Mo., išmokė jautį sokti per kliūtis ir kitokių "triksų." Kaubojus sūnus sėdi ant šokančio jaučio kupros, o tėvas ramiai guli po kliūtis. Šokantis jautis buvo išstatytas gyvulių parodoje.

VIETINĖS ŽINIOS

Rinkiminės nuotaišos "šurum-burum'e"

Jos jau reikišėsi So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos gruodžio 3 d. surengtame pokyly vadinamame šurum-burum. I jį susirenka daug daugiau narių negu i draugijos susirinkimus.

Iš nugirstųjų kalbų jame buvo aišku, kad rinkiminės

nuotaišos jau reikišias. Dros vadovybės rinkimai bus gruodžio 21 d. Yra dvi nuomonės. Vieni sako, kad reikia rinkti senuosius vadovybės narius, kiti įrodinėja, kad reikia "naujo kraujo," naujų žmonių, kurie įneštų i draugijos veiklą naujos dvasios.

Rinkimai parodys, kuri nuomonė vyrauja.

Narys

Graziai paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimą

Minėjimą suruošė Lietuvos Veteranų S-gos skyrius gruodžio 3 d. Tautinės S-gos name.

Minėjimą atidarė ir jam vadovavo skyriaus pirm. Krutulis. Vėliavas įnešus, JAV i Lietuvos himnus sugiedojo ir pirmininkui tarus žodį, Jurgis Jašinskas padeklamavo partizanų kūrybos eilėraštį, dr. V. Čepas skaitė paskaitą, J. Jašinskas padeklamavo dar vieną tai dienai pritaikytą eilėraštį ir tuo pirmoji dalis baigėsi.

Antrojo daly Benediktas Povilavičius padainavo 3 dainas, jam akomponavo komp. J. Gaidelis. Tą dalį baigė Izidorius Vasyliūno vadovaujamas kvartetis (3 jo dalyviai amerikiečiai) komp. J. Gaidelio sukurtu kvartetu Nr. 4.

Vėliau visi buvo pakviesti kavutės. Čia buvo progos pasišnekėti kiekvienam rūpimais klausimais.

Pakalbinkim draugus, pažįstamus ir kaimynus užsakyti "Keleivį." Siemet kainą dar tik \$4.00 metams.

AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai i Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltinėmis, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis; Ispūdziai i Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskęsta; Neišmatuoti Texas vaistijos turtai; Floridos vaizdai: Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvys be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Penki valsalai už \$1.50

Bostono Lietuvių Mišrus Choras, kuriam vadovauja komp. J. Gaidelis, gruodžio 2 d. So. Bostono Lietuvių P. Draugijos salėje surengė "Valsų vakarą," kuriuo dalyviu galėjo būti kiekvienas, sumokėjęs \$1.50. Tokių atsirado nemažas būrys.

Svečiai galėjo ne tik gardžiai užkasti ir troškuli numalsinti, pašokti, bet turėjo progos išgirsti ir penkis Strausso valsus, kuriuos choras gražiai dainavo.

Choro valdybos pirm. inž. V. Bruzgelevičius visiems svečiams dėkojo už iki šiol chorui teiktą paramą, pažadėjo toliau puoselėti lietuvių dainą ir reikė vilti, kad visuomenė ir ateity choro pastangas rems.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio 31 d. Dainavos sporto klubo Naujųjų Metų sutikimas Apon Plaza (576 Warren St., Roxbury).

Vasario 18 d. ALTO skyriaus rengiamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas So. Bostono aukštojo mokykloje (Thomas Park).

Balanadžio 13 d. 8:30 val. Jordan Hall (salėje) estės smuikinių Celio Aumere koncertas, rengia Pabaltiečių Draugija.

Gegužės 6 d. 3 val. popiet So. Bostono aukšt. mokyklos salėje komp. J. Kačinsko vadovaujamo Melrose simfoninio orkestro koncertas, rengia Balfo skyrius.

Bostono iachmatininkai Clevelande

So. Bostono Liet. Piliiečių Draugijos šachmatininkai: Gediminas Šveikauskas, 16-metis jaunuolis Algirdas Leonavičius ir Ramūnas Girnius su savo vadovu Kaziu Merkiu dalyvavo S. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybėse Clevelande per Padėkos dienos savaitgalį. Pirmenybės laimėjo daug kartų buvęs Chicago ir Illinois meisteris Povilas Tautvaišas, kuris 1949 m. buvo laimėjęs Bostono čempiono titulą. Tautvaišas be dvejojimo yra stipriausias lietuvis šachmatininkas J. A. V-bėse. Šiose pirmenybėse tik inž. A. Nasvyčiui i Clevelando pavyko nukabinti pustaškį iš meisterio.

Patį svarbiausioji dovana, kuri buvo 1959 m. įsteigta Bostone dr. B. Kalvaiciui ir prof. I. Končiaus Lietuvos Laisvės Avilys — pagaminta iš juodo ažuolo prof. Končiaus rankomis ir skirta geriausia Amerikos lietuvių šachmatininkui,

nukeliavo i Chicago, jos laimėjo Povilo Tautvaišo žinion.

Bostoniškis Šveikauskas puikiai atstovavo savo miestui. Jis įveikė inž. Nasvyčių i šių metų Michigano meistrų Kazį Škėmą i Detroito, kuris 1950 ir 1951 m. buvo Bostono meisteris. Šveikauskas baigė trečiuoju. Antroju gana laimingai atsiėjo Viktoras Palčiauskas, studentas iš Chicago universiteto, negavęs susitikti nei su Škėma, nei Nasvyčiu. Šveikauskas gavo ramuvėnų skirtą dovaną. Palčiauskas — inž. Civinsko.

Atžymėtas buvo jaunuolis Algirdas Leonavičius iš Bostono, jam buvo įteiktos dvi L. Bendruomenės dovanos. Leonavičius surinko vienodai taškų su inž. Nasvyčiu ir Chicago ekspertu A. Zujum. Pustaškis žemiau baigė kitas Bostono jaunuolis Ramūnas Girnius nors prieš pirmenybes buvo manyta, kad Bostono jaunuoliai gaus pasitenkinti paskutinėm vietom. Jas gi užėmė čekagiškiai: Pranas Šalkauskas ir V. Narkevičius. Šalkauskas Illinois pirmenybėse sukorė šešius taškus ir dalinosi trečią vietą su P. Tautvaišu i kitais.

Šachmatininkai Clevelande turėjo savo pasitarimus. Jie išrinko lietuvių šachmatų vadovu Kazį Merki ir pavedė jam sudaryti S. Amerikos lietuvių šachmatininkų vadovybę.

Šachmatininkai Clevelande buvo gražiai priimti ir pagloboti. Didžioji padėka už tai priklauso dr. Algirdui Nasvyčiui, vyr. pirmenybių rengėjui.

Zaibo tunyrą, įvykusį po šachmatų pirmenybių, laimėjo Gediminas Šveikauskas, sukoręs 5:0 taškus, antroju baigė V. Palčiauskas

SPECIALISTAI
Persiųsti pinigų i S S S R
Venintele turinti leidimą
i bonyta — turinti užstatą.
PERSIUNTIMUI TARNYBĄ
Pilnai garantuojama
Klausk smulkmenų.
GRAMERCY
744 Broad Street
NEWARK, NEW JERSEY
Isteigta 1947

MES NEŠEME LAISVĘ

Hamiltono bendrovė Rūta daliai atspausdino PETRO K. PLESKEVICIAUS atsiminimus MES NEŠEME LAISVĘ. Knyga gražiai išleista, turi 139 puslapius. Joje aprašyta Pirmo Pasaulinio Karo pradžia 1914-1915 mm. lietuvių gyvenimas po rusų caru, vokiečių okupacija ir LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES paskelbimas, savanorių gyvenimas, mūšiai karo lauke su Lietuvos priešais — bolševikais, lenkais ir bermontininkais. Idėjas svarbesnių mūsų vietų žemėlapis ir autoriaus nuotrauka. Knyg išleido pats autorius, Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas ir laisvės kovų invalidas. Knyga įdomi, tinka visiems kaip seniams taip ir jauniems. Užsiskę šią knygą paremsite netekusį sveikatos Lietuvos karo invalidą. Knygą užsisakyti:

P. PLESKEVICIUS, 193 East Ave., No. Hamilton, Ont., Canada
Pastaba: Už \$2.00 autorius atsiųs tą knygą ir pridės Michailos pranašystes.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, suklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių i remia kovas dėl Lietuvos laisvės atgaities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.
SLA — TAUPOMŲJI APDRAUDA IKI \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.
SLA — mažamečių apdrauda — rimtas aprūpinimas ateitai.

SLA — SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTITIKŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 j mėnesi.

SLA apdrauda — SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos ir giles senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

SLA 43 kp. susirinkimas

Svarbus kuopos narių susirinkimas bus trečiadienį, gruodžio 13 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Pil. Dr. jos patalpose (636 Broadway). Jame bus renkama kuopos valdyba ir nominuojami Centro valdybos kandidatai.

Kiekvieno nario pareiga šiame susirinkime dalyvauti ir prisidėti prie tinkamos kuopos valdybos išrinkimo ir tinkamų kandidatų į Centro vadovybę nominavimo.

Susirinkime bus gera proga ir nario mokesčius sumokėti.

Juozas Lekys,
sekretorius

Aukos lietuvių gimnazijai

Jau dešimtį metų kaip veikia Bostone būrelis Nr. 120 Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje paremti. Būrelis išlaiko vieną mokinį ir kas mėnesį iš narių surenka ir gimnazijai pasiūcia po 20 dolerių. Iki šiol jau pasiūsta \$2,627.

Kas norėtų Kalėdų švenčių proga paremti moksle einantį lietuvišką jaunimą Vokietijoje, aukas galima prisiūti ar palikti šiose vietose: O. Ivaškienės baldų krautuvej, Keleivio redakcijoj ir V. Stelmoko real estate įstaigoj.

Painioja pavardės

Ne iš vieno So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos nario girdžiu, kal jie, nominuojant tos draugijos vadovybės narius, balsavę už adv. Ivašką, Onos Ivaškienės sūnų, kuris nekandidatuoja. Kandidatu yra advokatas Ywoskus.

Narys

Aukojo Balfui

Petras Dumša iš Dorchesterio Balfui paaukojo \$5,00.

NUOSTABUSIS

"MAZOWSZE"

100 šokėjų ir dainininkų iš LENKIJOS BOSTON GARDEN, BOSTONE. Seštadienį vakare, gruodžio 9 dieną, 8:30 val. Sekmadienį popiet gruodžio 10 dieną 2:30 val. popiet. Biletų kainos: \$5,00, \$4,00, \$3,00 ir \$2,00. Biletų iš anksto galima gauti: PAS BALTIC FLORISTS 502 E. Broadway, So. Boston.

Trans-Atlantic Travel Service

Bilietai lėktuvais ir laivais, parūpina viešbučių užsakyimus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA

NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764. Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis. Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, ... ir kitko. Visas išlaidas ir SSFR muitą apmoka siuntėjas. MEDŽIAGAS, ODAS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIKAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE MŪSŲ KATALOGŲ! Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas. Atsiųsti paštą siuntiniai paruošiami greičiausiai laiku. Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai tel. pa dežėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntinius. ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI. Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI. Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais. Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šėštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų. VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

Užkliuvę siuntiniai visi bus išsiųsti

New Yorko apskrities prokuroras Rogers praneša, kad General Parcel & Travel Co. vedėjas Leonid Tankelel už vagystę patrauktas teismo atsakomybėn.

Visi siuntiniai, kurie buvo siunčiami per General Parcel & Travel Co. bus pasiūsti adresatams (siuntinių gavėjams) be jokių papildomų išlaidų siuntėjams.

Bėgyje šėšių savačių visi "užkliuvę" siuntiniai bus teikti tiems, kam jie buvo adresuoti.

Kas nori pasiteirauti apie savo siuntinio likimą, gali kreiptis į Mr. A. Godlewski, 135 W 4th St., New York City. Telefonas CH 3-2583.

Buvęs General Parcel & Travel Co. Bostono skyriaus vedėjas J. Vaicaitis prašo pranešti, kad Bostone jokių siuntinių nebėra.

A. Dumšaitė išvyko į Floridą

Aldona Dumšaitė, dirbusi slauge Mass. General ligoninė, išvyko dirbti privatinę klinikoje Tampos mieste, Floridoj. Sėkmės Aldonai naujojo vietoj.

Jos sesuo Birutė, kuri šiemet iškėjo už Balukonio, tebedirba Mass. General ligoninės laboratorijoj laborante.

Jų tėvai gyvena Dorchesterio ir yra seni Keleivio skaitytojai.

Moterų Klubas susirinkimas

Bostono Lietuvių Moterų Klubas narių svarbus susirinkimas bus šėštadienį, gruodžio 9 d., 6 val. popiet Stepono Dariaus posto patalpose (168 H St., So. Boston). Visos narės kviečiamos dalyvauti.

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nuėina tvarkingai ir be trukdymosi. Dabar pats laikas siųsti dovanas Kalėdoms. Neužmirškite giminiių ir draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

KOVOJE SU DŽIOVA

Christmas Seal 55-ji vaju pradėdant, majoras Collins įteikia topografinę Bostono istoriją Charles Finley, vajuas pirmininkui, dalyvaujant Draugijos Kovai su Džiova pirm. dr. Kane (dešinė) ir Bostono miesto tyrimo įstaigos atstovui Slavet.

Zuvo S. Podelienė

Lapkričio 27 d. rytą Rochesterio, N.Y., zuvo Salomeja Brunotaitė-Podelienė, prieš kelerius metus gyvenusio So. Bostone.

Velionė tą rytą ėjo į darbą, ir visai netoli namų ją suvažinėjo automobilis; nuvežta į ligoninę ji mirė.

Liko liūdintis vyras Ignas, dukterys Dalia Siurilienė ir Dana Masiulienė ir brolis Jonas Brunotas, kuriems reikiame užuojautą.

Atėję liko apvilti

Per "mano mieli" radiją buvo skelbta, kad S. Dariaus posto salėje lapkričio 19 d. inž. A. Chaplikas ir kiti jo vadovaujamos grupės, keliavusios į Lietuvą, dalyviai papasakos savo išpučius ir bus parodytas filmas.

Salė prisirinko pilna norinčių išgirsti naujienų iš Lietuvos. Vakariene buvo gėra, ją paruošė legionierių moterys.

Po vakarienės J. Roman pradėjo prigramą ir pristatė inž. A. Chapliką. Jis ilgai kalbėjo, bet mažai ką įdomaus tepasakė. Baigęs jis pristatinėjo kalbėti vieną po kito ekskursijos dalyvius. Žilas vyras nusiskundė, kad jam neleidė tėviškės pamatyti. Kita papasakojo, kad ji Amerikoje už danties sutaisymą sumokėjusi \$8 ir dantis Vilniuje, bevalgant rūgštų pieną, vėl pradėjo skaudėti. Jai nurodė jauną dantistę, kuri dantį apžiūrėjusi, įpurkštusi kojų tai vaistų ir dantis nustojo skaudėti ir už tai nieko nereikėję mokėti. Dar kita leidė pasakojo bevažiudama susirgusi, daktaro nebuvę, tai ji nusipirkusi sau ir kitiems keleiviams alaus ir ... šiandien esanti sveika. Panašiai kalbėjo ir kiti ekskursijos dalyviai.

Inž. Chaplikas dar nusiskundė turėjęs daug vargo su savo ekskursantais. Reikia važiuoti, belikę 7 minutes, o, žiūrėk, vieno trūksta. Apsidairius pastebėta, kad jis dar tebesibučiavoja ...

Paveikslai daugiausia iš Varšuvos, Leningrado ir kt. Iš Lietuvos labai mažai, nepardė nė vieno kaimiečio, nė vieno kolchozo ir t. t.

Zmonės skirstėsi namatę ir negirdėję to, ką norėjo girdėti ir matyti.

Buvęs kareivis

Adv. Z. Shallnienės paskyrimas

Gubernatorius Volpe paskyrė ir jo Taryba patvirtino adv. Zuzana Shallnienę "State Advisory Council, Division of Employment Security" nare.

Adv. Z. Shallnienė savo ofisą turi So. Bostone ir 19 metų ji buvo "Board of Review, Division of Employment Security" narė.

J. Vembrė pirmasis

Didelis knygos mėgėjas Juozas Vembrė Bostone pirmasis įsigijo ką tik išėjusią S. Michelsono knygą "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kurią išleido Keleivis.

Jį pasekė J. Kubiliūnas ir K. Merkis.

Reikalingas Spaustuves Darbininkas

Gali kreiptis ir be patyrimo. Rašyti ar asmeniškai kreiptis į Keleivio spaustuves darbo valandomis: 636 Broadway, So. Boston. Telefonas: AN 8-3071

SUTAUPYK daug \$ \$ \$ \$ savo kuro išlaidose. Leiskit įdėti naują 1962 JOMAR aukš. spaudimo al. krosnį

IRENGIMĄ JEINA: Aliejaus burneris • automatinės kontrolės termostatas. Elektros laidai • PLYTŲ KROSNIS • 275 galionų tankas ir Visiškas Įtaisymas.

Už specialią kainą tikrai

\$ 275.

aprežto laiko pasiūlymas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

Geneva 6-1201

24 val. NEMOKAMAS aliejaus krosnies aptarnavimas. Visiems mūsų NUOLATINIAMS aliejaus kostumeriams

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Sandaros suvažiavimas

Sandaros 1-sios apskrities suvažiavimas bus šė sekmaėdienį, gruodžio 10 d. 12 val. Sandaros salėj (124 F St., So. Bostone), o jam pasibaigus rengiamas saunus banquets, kuriuo rūpinasi 7-oji kuopa.

Rengėjai kviečia visus sandariečius ir jų bičiulius dalyvauti, čia bus gera proga sutikti gal seniai matytus bičiulius ir su jais, gardžiai užkandžiaujant, pasikalbėti.

Naujų Metų sutikimas Bostone

Bostono Sporto Klubas "Dainava", kaip kiekvienais metais taip ir šiemet, rengia Naujų Metų sutikimą.

Šiais metais jis bus moderniškoje ir visuomenei gerai žinomoj Aperion Plaza salėje, (575 Warren St., Roxbury, Mass.).

Pakvietimai jau siuntinėjami, bet norintieji dalyvauti ir negavę dėl kokių nors priežasčių pakvietimo, prašomi kreiptis į valdybos narius arba tiesiog į Vytautą Leveckį pranešant, kad negavo pakvietimo.

Sporto Klubas "Dainava"

Legionierių vaikų eglutė

Stepono Dariaus posto legionieriai gruodžio 23 d. 2 val. po pietų rengia vaikų eglutės savo posto patalpose, 168 H St., So. Boston. Visi vaikai gaus gražių dovanų ir bus rodomas vaikams filmas. Komitetas deda pastangas, kad visi būtų patenkinti.

S. Janeliūnas

Rengimo K-to pirm.

J. Romano reklama

J. Roman per radiją ilgai reklamavo Juodytės koncertą, kuris buvo lapkričio 26 d. Jordan Hall; pereitą sekmadienį jis pasikelbė koncerte buvusių kunigų pavardes, pabrėžė, kad buvo nemažai kitataučių, bet užtylejo, kad iš viso ar buvo 150 atsilankę.

L. Kapočius "kalėdoja"

Bostono kunigai, rodo, dar nepradėjo kalėdoti, o Laurynas Kapočius, "kamentorius" iš Sovietų Sąjungos ambasados praeitą savaitę jau buvo atvažiavęs į Bostoną savo parapijonuose maskoliškos dvasios stiprinti.

Mirė prel. P. Juškaitis

Gruodžio 1 d. mirė prel. Pranciškus Juškaitis, 28 metus išbuvęs Cambridge, Mass., lietuvių parapijos klebonu. Į kunigus jis buvo įšventintas 1917 m.

ISNUOMOJAMAS

Vienas kambarys su apšildymu, baldais ir be baldų 366 W. Broadway, So. Bostone, tel. AN 8-4618.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

So. Bostone—City Point išnuomojamas pirmame aukšte gražus 3-jų kambarių su vonia, dušas. Yra šildas vanduo, gasas, gazo naujas pečius ir kiti patogumai. Teirautis telefonu: AN 8-2814.

PARDUODAMI

Pigiai mažai dėvėti gyvenamojo kambario ir virtuvės baldai, kreiptis vakarais 5-6 val. 23 Sarnac St., Dorchester 22, Mass. Tel. AV 2-6158.

STRAND CAFE CORP.

374 - 378 W. Broadway, So. Boston. TEL.: AN 8-9835

Ieško patyrusių tarnautojų: Bartenderio, counter merginos, vėiterių ir kt., kad kalbėtų angliskai ir lietuviskai. Kreiptis asmeniškai į PETRĮ PELDŽIŲ, Strand Cafe

PARDUODAMI 2 PEČIAI

Du virtuvės pečiai "Florence" tipo, gerame stovyje, aliejaus ir gasas, parduodami tuoj pat. Kreiptis pas savininką 272 Gold St., So. Bostone, 2-o aukšte. Tel.: AN 9-0769.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St., So. Boston

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biūro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Saugite visados iki 9 valandų vakaro. Telefonas AN 8-3630

GR 9-1805 ir AN 8-3304

Dengiame Stogus

Ir Taisome Juos

ZVYRU ir SMALA TAISOM Taisome, šingeliuojame, dengiame aliuminijum ir dažome iš lauko sienas.

Free Estimates. SAUKTI PO 5 VAL. VAKARO. Du broliai lietuviai Charles ir Peter Kislauskai. Garantuojame gerą darbą.

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) ... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil

1 Gazo šilumą pakeičiantis \$275

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

NECCHI SIUVAMA MASINA

1960 Modelis

Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagą, ado, išsiuvinėja, dirba monogramas, dirba žirkuvones ir t. t., ir t. t. Originalas su penkių metų garantija \$25 už viską—galima moletti po \$125 per savaitę. HA 6-3900

Bay View Realty Co

Real Estate - Insurance Notary Public

Antanas JUKNEVICIUS

Bronius MIKONIS

LICENSED BROKERS

Sąžiningas patarnavimas perkant, parduodant, ir draudžiant namus, akis, ir verslus Bostone ir apylinkėse.

1672 DORCHESTER AVE. DORCHESTER 22, MASS.

Office AV 8-4144

Res. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvej, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8. Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą.

495 Columbia Road. Arti Upham's Corner. Dorchester, Mass.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas. Vartoja vėliausių konstrukcijų X-RAY aparatą, prietaisus akinius.

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8. 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Trečiadieniais ofisas uždarytas.

417 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Kelvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.